

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 — —

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczta u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, február 26.

Az 1848-iki törvények nemzeti ünnepe.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök a képviselőház mai ülésében a következő törvényjavaslatot nyújtotta be az 1848-iki évi törvények megalkotása emlékének megünnepléséről:

1. §. A nemzet kegyelettel és hálás érzélemmel emlékezőn meg az ország történetében korszakot képező 1848. évi azon törvényhozási alkotásokról, melyekkel az alkotmányos jogok a nemzet minden osztályára kiterjesztettek, a képviselői alapon nyugvó felelős kormány-rendezés behozatott, a közteherviselés általánosított, a földbirtokok felszabadított, a sajtószabadság, a jogegyenlőség s általában a politikai és polgári szabadság magasztos elvei érvényre jutottak: ezen alapvető törvények megalkotásának félszázados évfordulója alkalmából a törvényhozás április 11-ik napját, mint azt a napot, a melyen dicső emlékezetű V. Ferdinánd király az 1848-iki évi korszakot alkotó törvényeket szentesítette,

minden időkre nemzeti ünnepé nyilvánítja.

2. §. E törvény 1898. évi április hó 11-ik napján lép életbe s végrehajtásával a miniszterium bizatik meg.

Budapesten, 1898. évi febr. hó 26-án.

Beadja: Bánffy.

A gyermek hálája az atyja iránt, mikor a magyar parlament nemzeti ünnepé teszi 1848. április 11-ikét.

Minden, amit birunk, minden, ami becses, 48. vivmánya, s ha egyik-másik vivmány nem úgy néz ki, mint ahogy őseink gondolták, az az unokák műve, a mi hibánk.

48. kiterjesztette az alkotmányos jogokat a nemzet minden rétegére. Ma a választási listákat mi csináljuk úgy, hogy a nemzet némely rétege kimarad az alkotmányos jogokból és — kevesebb a választó mint 48-ban volt.

48. megalkotta a népképviselői alapon nyugvó felelős kormányzati rendszert s ha ma a kormány számodoltatja a pártját és nem viszont, — az a mi hibánk.

48. megalkotta a közös teher viselést. Hogy ma közös nyomor viselésről beszélhetünk, — az a mi munkánk.

48. felszabadította a földbirtokot. Hogy aztán ezek a földbirtokok megszöktek tőlünk s ma mint volt földbirtokosok nézünk ki, — az is a mi hibánk.

48. kimondta a sajtószabadságot. A korlátozás 98-nak van fentartva.

48. kimondta a szabadságot. Hogy most szadadosság és meghunyászkodással devalválódott, az a mi korrupciónk.

Örömmel és reménnyel tölt el bennünket, hogy az 1848-iki nagy törvények szentesítésének napja immár nemzeti ünnepé lesz törvény alapján.

Örvendünk, mert ennél dicsőbb törvény alig van corpus jurisunkban. Örvendünk, mert e törvény által őseink portréját kapta a nemzet, melyhez akarva nem akarva hozzá kell hasonlítani a saját kinézését.

Remélünk is.

Reméljük, hogy a nemzet még egyszer át érzi azon törvényeknek tiszta szellemét, reméljük, hogy gondolkozóba esik azon törvények mostani alkalmazása felett, reméljük, hogy keresni fogja azon magasztos dolgokat, mikről a törvény beszél: a jogegyenlőséget bár mely párt-hoz vagy elvhez tartozik is valaki, a közös teherviselést, anélkül, hogy kibujhasson előle valaki, a tiszta népképviselőt, a felelős magyar kormányt, az alkotmányos jogok birtokát a nemzet minden rétegében, reméljük, hogy keresni és követelni fogja.

És reméljük, hogy ez a magyar faj, mely ősei nyelvét beszéli, megtalálja ősei szívét is, hogy ismét tudjon ideálokért lelkesedni és eltiporni a romlást, a korrupciót.

P—y.

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

A kamcsatkai kuvasz.

Irta: Zöldi Márton.

Nem szépittem a dolgot: Tibor sógorom határozott korhelyfráter. Kulturmérnöknek készült, de a kultura iránt oly lanyha érdeklődést tanusított, hogy mindössze bárendező lett a legidősebb házmesterek sem emlékeznek, hogy valaha éjfél előtt vetődött volna haza s ha e miatt anyja, kiben nekem anyósomat van szerencsém tisztelni, megfeddi, Tibor a közügyekkel védekezik.

— Mama, ha te anyyi klubnak lennél választmányi tagja . . .

Egyébként csinos, szeretetreméltó fiú, sőt szolid is — nappal. Az éjjelek felől jobb, ha nem szólok.

Egy alkalommal a kávéházból hazajövet, a nagy köruton egy kutya simult melléje s nyájas farkcsóválásokkal egész hazáig kísérte. Tibort e spontán ragaszkodás annyira meghatotta, hogy felvitte a kutyát szobájába s ott marasztotta.

Másnap ünnepiesen bemutatta az egész családnak. Feleségemnek roppant megtetszett

a kis nyaló-faló állat. Hiába, a nőket hamar megejti a hízelkedés.

— Milyen okos, nyájas tekintete van, — mondá elragadtatással, — milyen nemes bizalommal visorítja fogait! Ah, olyan herczig . . .

Az igazat megvallva, nem volt valami díszes példány ez a talált kutya. Olyan degenerált kopófajta, »kinek« ősei között vegyesen foglaltak helyet vizslák és komondorok. Ugy vélem, az utóbbiak tulnyomó számmal. De alázatossága az összes kutyafajok generális szolgáléküségét sugározta vissza. Szóval inkább zsepi, mint karakter volt.

Tibor mindazonáltal elhatározta, hogy megtartja magának s a család kiskorú sarjai, nemkülönben a feleségem, a tánti s a mamzell erősen támogatták őt e kutyabaráti elhatározásában.

Ellenben anyósom hallani sem akart a dolog felől.

— Majd bizony, — mondá szokott energikus hanghordozásával, — egy kóbor kutyát az utczáról . . . Nem mondom, ha legalább újfundlandi vagy bernhárdi lenne.

Szerencsétlenségre a család férfi-tekinetlye, a nagybácsi, a nyugalmazott alispán is a kutya ellen nyilatkozott.

— A kutya, — mondá, — az agárnál kezdődik, azon alul csak eb . . .

Én úgy szerettem volna megtudakolni tőle, hogy micsoda disztinkciókat ismer a kutya és eb között, de minthogy nem szeretek elismert tekintélyekkel kötekedni, egyszerűen ráhagytam.

Megvallom különben, hogy én abban a kutyágyben meglehetősen kétszínű szerepet játszottam. Eleinte határozottan kutyapárti voltam, de később, anyósom erkölcsi pressziója alatt, a kutya ellen adtam le szavazatomat a családi tanácsban.

Feleségem meg is pirongatott érte.

— Te ebben is olyan alamszi vagy. Egyszer így; egyszer úgy. Nem hogy a feleséged pártján lennél . . .

— A te pártodon?

— No igen, a kutyapárton.

— Ah, ugy!

Igyekeztem megértetni a feleségemmel, hogy az arisztokrata családokban ugyanilyen politikát követnek. Ott is az történik, hogy a család egyik része a konzervatív, a másik része a radikális irányzathoz csatlakozik. Ennek az az előnye, hogy akármelyik áramlat kerekedik felül, a családnak mindig előkelő pozíciója van a közéletben. Fiam, — mondám, — ez nagyon józan családi politika.

Az asszony ingerülten válaszolt.

— De kérlek, nekem nem a politika kell, hanem a kutya . . .

FELHÍVÁS!

A t. közönségnek érdekében van úgy az olcsóság mint a legújabb divat tekintetében szükséglete beszerzése előtt a tavaszi újdonságokat kalapok, nyakkendő és cipőkben

REICHARD

árubázában megtekinteni
Nagyvárad Fő-utca, Orsolya-zárda épület.

Telephon összeköttetés!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

ORSZAGGYULES.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 26.

Szilágyi elnök betérjeszti *Holló* Lajos indítványát a márczius 15-iki szabadságünnep megülvése tárgyában, s ezzel egyidejűleg a 48-as polgári kör kéri a Házat, hogy e napon ne tartson ülést.

A félszázados emlékűnnep.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök betérjeszti a Háznak az 1848-iki törvények beiktatásának 50-ik évfordulójának megünnepeléséről szóló törvényjavaslatot s kéri a Házat a javaslat kinyomatására és kiosztására.

A javaslatot kiadják az igazságügyi bizottságnak.

Interpellációk bejelentése.

Boda Vilmos bejelenti interpellációját a belügyminiszterhez a fővárosi államrendőrség törvényellenes eljárása ügyében.

Kossuth Ferencz az igazságügyminiszterhez intéz interpellációt a sajtószabadság korlátozása ügyében.

Pichler Győző ugyancsak a rendőrség tulajdoni tárgyában a belügyminiszterhez.

Következik a napirend:

Az igazságügyi tárca

költségvetésének tárgyalása.

Erdélyi Sándor igazságügyminiszter: Gróf *Apponyi* tegnapi beszédére válaszol röviden. Azért nem terjesztett be — ugymond — javaslatot a sajtószabadság ideiglenes és kivételes korlátozására vonatkozólag, mert meg van győződve arról, hogy *Apponyi*, bár maga sürgeti egy ilyen javaslat benyújtását, megint találta okot, melylyel a kivételi rendszabályok szükségességét támadná s ezért nem szavazná meg a javaslatot.

Psik Lajos: Erdélyi beszédét méltatja, melyben az igazságügyminiszter — mondá — szíve egész melegevel (!) fogja fel a sajtószabadság ügyét. Ismerteti azokat a nagy eredményeket, miket az igazságügyminiszter a konzuláris bírászkodás terén elért. Majd a járásbírók helyesebb beosztásáról szólott s *Apponyi* Albert tegnapi felszólalásával polemizált. A költségvetést megszavazza. (Éljenzés a jobboldalon).

Apponyi Albert szavai megmagyarázásáért kér szót. (Halljuk, halljuk.) Amikor az előttem szóló képviselő ur a tegnapi vitát reaseminálta, bizonyosan akarata ellen tette azt. *Psik* úgy

hivatkozik az ő szavaira, mintha ő a miniszter intézkedését a 48-iki sajtótörvényvel ellenkezőnek tartaná.

Ugyanazon intézkedéseket hajlandó lett volna támogatni, ha törvényjavaslatban kéri a miniszter a felhatalmazást. *Psik* úgy tünteti fel a dolgot, mintha szóló a 48-iki sajtótörvény revíziójára irányuló törvényjavaslatot helyeselte volna. Ez merőben téves felfogás. A nemzeti párt elveinél fogva sohasem egyezne bele a 48-iki sajtótörvények megváltoztatásába.

Psik személyes kérdésben kér szót. Ő nem értette egy, mintha a 48-iki törvényeket akarta volna revideálni.

Kemény Pál: Tiltakozik *Psik* azon állítása ellen, hogy az ellenzék az igazságügyminiszter javaslata ellen obstruált volna. A szociális bajokkal akar felegalkozni. Az igazságügyi viszonyainkat vizsgálva, azt látjuk, hogy a bírói kar roppant bürokratikus hajlamu. Ezen állítását példákkal is illusztrálja. A községi bírászkodás nagyon hiányos. A jegyző vállaira nehezedik minden teher. S a jegyző nem részesül nagy felelősségének megfelelő fizetésben, persze akkor az semmi pénzszerzési eszközöktől nem riad vissza, s többnyire a választásoknál érvényesíti ezen törekvését. A községi bírászkodások túlterheltségét meg kell szüntetni. A költségvetést nem fogadja el. (Éljenzés a baloldalon).

Dózsa Endre: Ő az igazságügyminiszter rendeletében semmi olyat nem lát, a mi a 48-iki törvényeket sértene. Részletesen elbeszéli a jog fejlődését Magyarországon, hogy ezáltal rámutasson, hogy azokra az alapokra kell fektetni a fősúlyt, melyen a további fejlődés nyugszik. Bizalom illeti meg az igazságügyminisztert, hogy lelkiismeretesen jár el hivatásában s ilyen nehéz körülmények között is megtalálja a helyes irányt. A költségvetést elfogadja. (Éljenzés jobbról).

Elnök az ülést 5 perczre felfüggeszti, s kijelenti, hogy fél egykor az interpellációkra tér át.

Válaszok az interpellációkra.

Szünet után *Bánffy* Dezső báró miniszterelnök válaszol *Várossy* Gyula interpellációjára a 48-as honvédek segélyezése tárgyában. Kijelenti, hogy az általa említett 48-as honvéd csak a csernatonai löporraktárban dolgozott, de nem tartozott a harcos állományhoz, tehát semmiféle nyugdíjigénye nincs. Egyébiránt *Várossy* Gyula az interpellációba beszótt támadására nem reflektált.

Várossy Gyula válaszában újra azt akarja igazolni, hogy a miniszterelnök részrehajlóan járt el a 48-as honvédek nyugdíjazásánál. Egy községi bizonyítványt olvas fel, mely bizo-

nyítja, hogy szóban forgó honvédeknek sem fekvő, sem felkelő vagyona nincs s az illetőknek, mint keresetképtelen aggyastyánoknak igényük van a nyugdíjra.

— Hogy van a bátyja? — kiáltja egy hang.

Várossy: Arra hívja fel a figyelmet, hogy a honvéd nyugdíjtörvényben nincs szó az adó nagyságáról s így *Bánffy* érvelése törvényellenes. Nem veszi tudomásul a választ.

Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter felel *Neumann* Ármin interpellációjára az osztrák biztosítási regulatio tárgyában, a kormány megtette az intézkedéseket s javaslatot fog benyújtani.

Neumann Ármin a választ tudomásul veszi.

Perczel Dezső felel *Molnár* János interpellációjára. A jelenlegi idő nem alkalmas a gyülekezési jog kiterjesztésére. A közigazgatás államosítása különben ezen segíteni fog.

Molnár János hivatkozva a miniszterek legújabb rendeleteire, kijelenti, ha tudta volna, hogy interpellációjára ő is hozzájárult a jogrend olyan módon való megreperálásához, mint a hogyan az történt, inkább nem interpellált volna. A választ nem vette tudomásul, de a többség tudomásul vette.

Ezután *Perczel* belügyminiszter *Pichler* interpellációjára felel a vízművek ügyében.

Ülés végén *Boda* Vilmos, *Kossuth* Ferencz terjesztették elő interpellációikat.

Perczel Dezső belügyminiszter felelt *Kiss* Albertnek a bagaméri zendülés ügyében. A miniszter védte a csendőrséget és a jegyzőt. *Kiss* A. nem, de a többség tudomásul vette a választ.

Végül még felelt *Perczel* *Rakovszky* a liskofalvai vérengzésben. *Rakovszky* nem volt jelen az ülésen, de azért egy kis esete-paté után tudomásul vette a ház a miniszter választát,

A nemzeti szövetség Nagyváradon.

— Előfizetések a megalakulásra. —

A «Nemzeti Szövetség» eszméje gyorsan hódít szerte az országban; minden nevezetesebb központon szervezkednek, s gyarapodik a tagok száma, hogy a kütüzött cél elérésére a kellő anyagi és erkölcsi erőt biztosítsák.

Nagyváradon már eddig is mintegy 300 tagja van a szövetségnek s ott látjuk a névsorban azokat a jeles férfiakat, akik társaséletünk vezéregyéniségei.

Az alakuló gyűlést közelebb tartják meg s

Szóval, az a satnya kopóköllyök komolyan veszélyeztette a családi békét. Egész szenvedélyességgel, sőt itt-ott személyes éllel tárgyaltuk ügyét. Májig is csodálom, hogy lovagias afférek nem keletkeztek belőle.

De noha a kutypárt *Tibor* vezérlete alatt kitűnő figyelmet tanusított, az eredmény iránt nem lehetett kétség. Anyósom, kormányzati elveit hiven, kiirtotta, megsemmisítette az ellenzékét, a mi manapság nem szokatlan jelenség a közéletben.

Szóval a kutya ügye veszte látszott... S anyósom éppen engem tisztelt meg a kutyanak a házból való eltávolításával.

At fogja származtatni a gypmesteri hivatalnak a szabályszerű eljárás eszközzésének okáért.

Anyósom ugyanis nagyon szereti a kuriális stílust. A családban különben is ő képviseli a legfelsőbb fórumot: a királyi kuriát. Itéletei megfellebbezhetetlenek, döntvényei elvi jelentőségűek.

Mikor a halálos itéletet így sommás uton kézhez vettem, az a szerencsétlen állat olyan szemrehányó tekintetet vetett reám, hogy szinte összeresztentem. Nem tudtam menekülni e tekintet elől. Egész délután reám szegezte nagy, kerek szeméit és estefelé, minden külső aprópó nélkül, olyan melankólikus vomítást kezdett, hogy ijedten szöktem fel a pamlagról.

De ő egyre nézett, azzal a kimondhatatlan alázattal, hunyászodással, mely a kutya s talán az emberek speciális sajátsága.

Nem tudtam menekülni tekintete elől. Nyugalanság fogott el, mintha valamit restelnem kellene. Az esthomály bekövetkezésekor egyre szorosabban simult mellém. Csak ketten voltunk a szobában.

Mikor a kezemet nyalni kezdte, idegesen ellöktem magamtól. Alázattal félre húzódtam s nyöszörögni kezdett, halkán, szagatatlan. Mintha csak így szólt volna:

— Oh, ember, e könyörtelen plánétán, a végtelenségek e csodálatos összefolyásában, te tőled függ sorsom, életem. Irgalmad nélkül veszte vagyok. Oh vajha könyörület lepné meg szivedet, vajha ne tekintened, hogy csak kutya vagyok. Oh, tekintsd bennem az élő teremtetést, a segélytelen emlőt, kit a felsőbb hatalmak kegyeidre bíztak.

Aztán bágyadtan, csüggedten lehajtotta fejét s halkán mormogott, mintha így filozófált volna:

— Haj, haj! Ti emberek egy-egy nemesebb felbuzdulásban egyesületeket csináltok az állatkínzás ellen. Ez szép dolog, de kissé hipokratikus. Miért nincs egyesület az állatgyilkosság ellen? Vagy azt vélték, hogy meghalni kellemesebb dolog, mint kizoztatni? Ez, uram, frázis, szónoki figura, sőt annál is rosszabb: szofizma. Ne feledje, hogy mi állatok jobban rettegünk a fizikai elpusztulástól, mint az emberek. Nem hiszi? Behízyonítom. Közöttünk nincsenek öngyilkosok. A legutolsó omnibusz sem dobja el önként az életet, az ég e drága s pótolhatatlan adományát. Oh, az élet szép, még a kutya élete is.

Az életosztónnek valami csodálatos melegsége sugárzott elő minden mozdulatából, a mint ott a szőnyegen hevert. Ismét felugrottam a pamlagról és pedig azzal a szilárd elhatározással, hogy megmentem életét. Igen, megmentem, ha a poklokkal kell is szembezállanom!

Fájdalom, ilyesmit könnyebb mondani, mint megtenni. Egy ideig gondolatokba merülve jártam fel s alá a szalonban s különböző terveket koholtam a kutya megmentésére.

Egyik sem mutatkozott kivihetőnek, mind egyik előtt ott találtam, mint valami nagy idomtalan elemi akadályt, az anyósomat.

A hosszú töprenkedésből látogatás zavart föl. Habalik elek báró toppant be a terembe.

— Szervusz!

— Isten hozott.

Habalik báróról sietek megjegyezni, hogy híres sportsman, ki mint állatismerő elsőrangú hírnévként örvend a legmagasabb körökben. Még anyósom is nagyon is nagyon sokat tart reá s szeret dicsekedni barátságával.

Különben régen nem láttam, minthogy akkoriban került haza Londonból, hol egyik versenypárijája a Derbyért futott s rossz hetediknek érkezett be. De ez privát malheur s nem is igen tartozik ide.

Hogy, hogy nem, a kitűnő állatismerő észrevette felindultságomat s én megvallottam neki őszintén, hogy annak a szegény kutyanak a sorsa kétségbeesett. A báró nem tagadta meg magát, sokkal inkább sportsman volt, semhogy a kutya iránti érzéseimet ne respektálta volna.

az eziránti előkészületeket holnap, hétfőn délután beszéljük meg egy értekezleten, melyre a következő felhívást bocsátották ki:

Felhívás.

A nagyváradi nemzeti szövetség megalakulása immár a megvalósulás felé közeledik. Szükségessé vált ennél fogva, hogy a szövetségnek eddig tagjaiul jelentkezett polgárok a megalakulás napja és módzatai felett határozzanak. Ugyanezért tisztelettel kérjük mindazokat, akik a nagyváradi nemzeti szövetségbe már beléptek, vagy belépni szándékoznak, hogy a folyó évi február hó 28-án délután 3 órakor a kereskedelmi iparkamara helyiségében tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek. A gyűjtővitartókat pedig arra kérjük, hogy a gyűjtőleveket az értekezleten magukkal hozzák.

Nagyvárad, 1898, február 26.

Dr. Sarkadi Lajos, Gyalokay Lajos,
titkár. szerv. biz. elnök.

Dr. Thury Kálmán
szerv. biz. jegyző.

*

Az Országos nemzeti Szövetség tagjainak betűrendes névsora:

Aberle Hermin, dr. Adorján Ármán, Alandsch Illés, Amigó Jenő, Andrányi Lajos (működő), Arany Sándor, Aufricht Alajos, Balásházy Bertalan, Balogh Vilmos, Bartha Gyula, Barza József, D. Berger Ignátz, Beczkay Lajos, Beleznay Antal, dr. Benedek Vilmos, Bergl Ferencz, ifj. Berger Sámuel, Békésiné Fülöp Piroška, Blum Géza, Bodó Imre, Bohacsek Vincze, Borsos István, Brand Jenő, Breider Ármán, dr. Buljovszky József, Brükner Hugó, Czeglédy Sándor, Czeglédy Jenő, Csák Máté, Csák György, Csatáry József, Cserey Z. Anna, ifj. Davola József, Déry János, Dukesz Salamon, Dus László, Emánul Lajos, Elő János, Erdélyi Miklós, Értsey Péter, Fábry István, Faliczky Viktor, dr. Fráter Imre, dr. Fássy Lajos, Farkas Imre, Farkas Izidor, Fehér Gyula, Fehérváry Dezső, özv. Fejér Mihályné, Frölich János, Fuszek Lajos, Fűredy László, Gábor János, Gáll László, Gálbory József, Gasperik Lajos, Géczy Lajos, Glac Antal, Gombay János, dr. Goldberger Miksa, Gvászli Lajos, Grosz Gáspár, Grosz Dezső, Grosz Ede, dr. Grósz Menyhért, Gulyás Gyula, Guttman Albert, Guttman Zsigmond, Dr. Gyémánt Jenő, Hann Lajos, Hant Frigyes, Havassy Zsigmond, Hecht Emánuel, Helyfi László, Heringh Sándor, Hemiteler, Horváth Ferencz, Iványi István, Istvánffy József, Jánosházy János, Jerzsák László, Juhász Károly, Jelpszky Károly, Kádár János, dr. Kálmán Sándor, Kabos Béla, Katonáné T. Róza,

Kandel József, Karakos Albert, Kardos Kálmán, dr. Kassay Kálmán, Kappel György (pártoló), Kelemen Kálmán, Kenéz Sándor, Kertész Mór, Kesztücs János, Kepes Miklós (működő), Király Lajos, Kiss Elek (működő), Kiss Károly, Kohn Dávid, Konda József, Kohn Dávid, Kohn Dávid, dr. Kornstein Lajos (működő), Kortsmáros László, Kortsmáros Lászlóné, dr. Krupka Henrik, Kotzman János, Kovács Béla, Kovács Dénes, Kovács László, Középesy Gyula, Kugler Ferencz, dr. Kurlander Ede (működő), Lakos Lajos, Lichtmann Vilmos, dr. Lindenfeld Zsigmond, Lukács Gusztáv, Lux Miklós, Lövy Sándor, dr. Magyar Géza, dr. Márkus László, Mártonffy Zoltán, Madaras Elek (pártoló), Makai Katalin, Makai Vincze, Mandel Adolf, Markovits A., Markovits H., Markovits P., May Sándor (működő), Mayr Sándor, Mavió Miklós, Mendelényi Béla, Mihály Jenő, Molnár János, Moskovits Miksa, Muzar Fülöp, Náményi Lajos, Nátafalusy Kornél, Nagy Lajos, dr. Nagy Ernő, Nagy Mihály, dr. Nemes Imre, Némethy Ferencz, Némethy Károly, Nyiry György, Oó Dezső, Papp Emerentia, Papp Lajos, Paczauer József, Peller Ferencz, Pálffy Béla, dr. Perjessy Mihály, Petry Gyula, Petry Gyuláné, Plander Sámuel, Popper Árpád, Popper Ákos, ifj. Popper József, Pózsónyi László, Rácz Mihály, Racsek János, Radó Dezső, dr. Radó Ignác, Raffay Mihályné, Rendes Izidor, Rendes Vilmos, Reichtné B. Zsófia, Reich Sándor, Reich Antal, Reizmann Mór, Reteg István, Réz Mihály, Rézné Makay Gizella, Rimanóczy Kálmán, Rónay Ármán, Rosenzweig Henrik, Róza Ambrus, Rozsly Géza, Róz Samu, Rubi Adél, Sávó Kálmán, Dr. Sarkadi Lajos, Schauschek Gábor, Scherz Károly, Schneckenorf Bertalan, Schwartz József, Schroder Friderika, Schönberg Ármán (működő), Stenczyk Albert, Stern Herman, Stern Gábor, Stern Károly, Stern Márton, Luczi Péter, Sünger Bertalan, Sonnenfeld Adolt, Szabó Ilona, Dr. Szabó György, Szemes Ilona, Szemes Mariska, özv. Személyi Kálmánné, Szilágyi Géza, Szondy Vilmos, Dr. Szombathy István, Szücsné Farkas Karolin, Szokoly Tamás, ifj. Szokoly Tamás, Szöke András, Szöke Gyula, Szűts Izsó, Szűts Samu, dr. Thury Endre, Thury István, dr. Thury Kálmán (működő), Thury Károly, Thury Lajos, özv. Thury Lajosné, Thury László, Tomka József, Tóth Imre, Tóth Mariska, dr. Tóth Mihály, Tóth Péter, Ujházy Antal, Ujváry Vilmos, Ujváry Zsigmond, Ullman Felix, Ullmann Izidor, Ullmann Sándor, Ungár Jenő, dr. Vári Szabó Béla (működő), dr. Várnai Ferencz, Vidosits Gyula, dr. Vuetsies Gyula, Wallerstein Ferencz, Wallerstein Mór, Waldman Dávid, Varga Teréz, Weingertner Andor, Voszka Ferencz, Weisz Ernő, Weisz Gyula, Weisz Izidor, Weisz József, Weisz Károly, Weisz Lajos, Weisz Lipót, Weisz Mór, J. Weisz Mór, Weisz Vilmos, Winkler Lajos, Virányi Győző, Vaday József, Zathureczky Albert, Zedleck Róbert.

Fejedelemszövetség választás az Orsolyazárdában.

Az Istenben boldogult Horner M. Petronella fejedelemszövetség elhunytával megüresedett fejedelemszövetségi tiszt tegnap töltött be választás utján.

Vinkler József v. püspök, Fetscher Antal püsp. titkár és Makucz Ernő zárdalelkész kíséretében megjelent a zárdában, hogy a Bibornok-püspök megbízása folytán megejtse a trienti sz. zsinat szabályai szerint előírt választást.

Miután előbb meleghangú szavakban méltatá az elhunytak érdemeiben gazdag, Isten és emberek előtt egyaránt kedves életét s a zárdát ért nagy veszteség és fájdalom között, a vigasztalás jótékony balzsama gyanánt tekint a Bibornok-püspök részvét sürgönyét, majd a részvételüknek személyesen kifejezést adók szives megjelenését, a koszu özönt, a városi hatóság ama jóakarátát, melylyel lehetővé tette a megboldogultnak a templom sirböltben való eltemetést, s azon ezrek megjelenését, kik a temetés alkalmával a zárdát és környékét körülvevették, az egyházzal az örök világosság fényeskedését kívánva a megboldogultnak.

Felhívta a tagokat, hogy szent szabályaik értelmében ejtsék meg a választást; a sz. Lélek segítségül hívása után a tagok egyenként adták be szavazatukat az elnök előtt levő kehelybe; mi végett érvén, a szavazás eredményeként kitűnt, hogy a tagok bizalma Patak M. Philomeniát emelé a fejedelemszövetségi fontos állásra.

A nagyérdemű közönség sokkal jobban ismeri az illetőt, ki már több mint 25 év óta működik az Orsolyazárdában, mint a r. k. tanítónőképezde és belső nevelde tanárnője, hogy sem szükséges volna fölé a közönség tájékoztatása végett bővebben írni; eddig kifejtett üdvös működése elég biztosíték, hogy működése dicsőségének, a gyermeknevelés magas tisztségének és a zárdáj jó hírnevének előmozdítására irányuló törekvés lesz. Ad multos Anno!

— Meg kell mentenem! — mondám izgatottan.

— Hm, válaszoló gondolatokba merülve, — miként fogsz hozzá? A hogy én az anyósodat ismerem. . . .

Fájdalom, a derék lovag nemcsak jeles állat-, de jeles anyósismerő is volt. Egy biztató szót sem tudott adni.

— Ah, — kiáltám egyszerre, — egy eszmém akadt!

— Halljuk.

— Egy mentőbeszme! Minden tetőled függ.

— Tőlem?

— Egyedül tőled. Hallgas ide! Ha te anyósom előtt véletlenül azt találod mondani, hogy ez a kis állat valami előkelő arisztokratafajhoz tartozik, akkor . . .

— Ahá, értelek. Meglesz.

Nos, a terv bevált, az ármány diadala aratott. A báró ott marad teára s mintha véletlen esett volna, megpillantotta a kutyát. Abban a pillanatban felugrott, feldöntött néhány karosszéket, megtiporta a mamzell tyukszeméit s mint egy szinpadni szerelmes tüntető szenvedélyességgel átölelte a kutya nyakát.

— Honnan vették ezt a remek állatot?

— Tibor hozta a nyakunkra, — mondá anyósom.

— Tibor? Honnan?

— Valami korhelykedésből.

— No akkor főhercegekkel mulatott, Hisz ez valódi műkincs.

A báró úgy tett, mintha nem tudná szeméit levenni róla.

— Milyen tiszta faj! Milyen tökéletes rász. Ah, ah, ah!

— De hát mi? — tudakolta feleségem.

— Hogyan, ön nem ösmeri ezt az ősrégi fajt; ezeket az előkelő vonásokat, ezt a tiszta vért?

— Nem én.

— Hihetetlen! A mult héten láttam egyet Yorkshireben, a velszi herczeg falkájában. De nem, ilyen tökéletes példány az sem volt.

— De milyen faj? — kérdezte anyósom.

— Milyen faj? Hát nem tetszik látni? A legtisztább kamsatkai kuvasz.

— Persze, hogy az. Csak rá kell nézni: az orr, a szem, száj, a fül, a fark, a szín. Tiszta Kamsatka.

— Hát olyan nemes faj az? tudakolta anyósom.

— A kamsatkai? Meghiszem azt. A dán dogg hozzá képest paraszt. Igen, igen, stílt, paraszt. Ha tetszik, rögtön adok érte ötszáz forintot.

És a derék gentleman a tárczájához kapkodott, mint azok a bizonyos kártyások, kiknek elfogyott a pénzük. Alig tudtam megfékezni a kezét.

— Kérlek, — mondám, — majd erről máskor beszélünk.

— Jó, mondá a báró, — de én ünnepien kijelentem, hogy mindig adok érte annyit, a mennyit akárci ígér.

Ezzel ugyan nem sokat kockáztatott.

Mikor a báró távozott, az egész családon

kiütött az izgalom. Minden arc valami különös örömtől piroslott.

— Ah, ah! — hangozott mindennünne, — kamsatkai kuvasz!

— Látod, — mondá feleségem, — nekem valami benső ösztön mindjárt megsugta, hogy ez nem közönséges kutya.

— Milyen csudálatos a női ösztön! — siettem megjegyezni.

Anyósom jónak látta a következő kérdéssel fordulni hozzám:

— Mondja csak, miért nem adta oda neki ötszáz forintért?

— Hová gondol, mama! Hát lopjuk mi a pénzt? Ki tudja, nem ér-e háromszor, négyszer annyit?

— Gondolja?

— Bizonyos vagyok benne. Egy kamsatkai kuvasz! Nevetséges.

— Hm. Merre is van az a Kamsatka?

Ez a kérdés kínos csöndet vont maga után. Geografikai lelkiismeretünk kellemetlenül feszengett.

Végre a nagybácsi megtörte a csöndet.

— Kamsatka? Hát Braziliában.

— Talán mégsem? — kockáztatta meg a feleségem ingadozva.

— De ha mondom.

Anyósom bizonyosságot akart s behozatta az előszobából az ócska glóbuszt. A szobaleány valahogy leporolta s oda állította az asztal közepére. Mi pedig elkezdtük hajszozni Kamsatkat.

Jó félóráig tartott a hajsza. Forgattuk a

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

- Február 27. Dr. Szombathy István felolvasása: »A népdalok s gondolatviláguk.«
 Február 27. Értekezlet a Széchenyiben március 15-ének megünneplése tárgyában, d. u. 5 órakor.
 Február 27. A honvédegyelet közgyűlése a vármegye házában d. e. 11 órakor.
 Február 27. A régész egyesület vál. ülése d. e. fél 11 órakor a vármegyeházán.
 Február 28. Pénz és jogügyi szakbizottság ülése a váresházán, d. u. 4 órakor.
 Február 28. D. u. 3 órakor a Nemzeti Szövetség értekezlete a keresk. kamarában.
 Március 2. A kath. kör vál. ülése d. u. fél 6 órakor.
 Március 2. A szepitési egyesület vál. ülése d. u. 5 órakor a váresházán.

* **A pápa és a király.** Ferencz József királyunk 6 Felsége a szent atyát koronázásának huszadik évfordulója alkalmából üdvözölte, mire a pápa 6 felségének és a legfelsőbb uralkodóháznak apostoli áldását küldte.

* **A központi papnövelde új rektora.** A budapesti központi szemináriumnak új rektora van. A hivatalos lap tegnapi száma közli a legfelsőbb kéziratot, melyben e diszes méltóságra Dr. Városy Gyula, kalocsai apátkanonokot, pápai praelátust nevezte ki az apostoli király. Városy Gyulában alapos képzettségű kiváló tudóst és nagy buzgóságú főpapot nyer kormányzóul az országnak első szemináriuma. Kineveztetése mindenütt csak örömet kelthet.

* **Áthelyezés.** Dr. Schlauch Lajos váci kir. aljárásbírónak, Schlauch Nándor, uradalmi kormányzó fiának a budapesti VI. kerületi járásbíróvá váló áthelyezését 6 fensége legkegyelmesebben megengedte.

* **A gazdasági tanácsnok választása.** Nagyvárad város gazdasági tanácsnoki székét a jövő havi közgyűlésen tölti be a törvényhatóság. A pályázati határidő március hó 5-én telik le s ez idő szerint még nagyon is koraiak azok a bombinációk, amelyek már szerte a városban közszájon forognak. Annyi bizonyos, hogy Komlóssy József tb. főjegyző reflexál az állásra. Hiszszük, hogy a törvényhatóság tagjai méltányolni is fogják ez ambíciózus derék tisztviselő törekvését. Tizenkét év óta kiváló munkás tagja a tisztikarnak, a ki szigorú pontossággal, szakértelemmel igyekezett a város javára. Új állásában, melynél mint helyettes jelenleg is működik, igazi nyereség

lenne a város gazdasági ügyeire. Az elismerés, becsülés, melylyel úgy fellebbvalói, mint a törvényhatóság tagjai iránta viseltettek, biztosíték arra, hogy bizalmukkal támogatni fogják a választásnál.

* **Stáció-járás.** A katolikus egyház ájtatosságai között egyik legszebb az u. n. keresztut, vagy másként stáció-járás. Az ember lelke mélyéig ható a Kálvária folyosóján, vagy a templom boltíveinek felhomályában végig elmélkedni az Üdvözítő kinszenvedésének és keresztthalálának megrázó mozzanatait. A nagyobb időszak vasárnapjain a helybeli I. sz. székesegyházban a délutáni vecsernye után tartják meg a stáció-járást. Az első ilyen ájtatosságot ez évben ma délután tartja Radnay Farkas kanonok.

* **A szegény ügy rendezése.** A mostani koldusrazziák arról győzték meg a helybeli rendőrséget, hogy ilyen állapotban, mint a mi-ben most van a szegény ügy, nem maradhat. Gerő Ármán rendőrkapitány most tanulmányozza azt a dolgot és egy rendszeres javaslatot készít, amelylyel segítve lenne ezen a tarthatatlan állapotban. A rendőrkapitány már munkáját majdnem befejezte, úgy, hogy már a legközelebbi napokban a kész tervezetet betejeszti a városhoz, valószínűleg már a jövő havi közgyűlés tárgyalhatni fogja.

* **A főügyési állás dotációja.** Nagyvárad város pénzügyi és jogügyi szakbizottsága holnap, délután ülést tart a váresházán. Ez ülésnek egyik tárgya — mint említettük, Dúsz László városi főügyész már évekkal ezelőtt benyújtott kérvénye lesz, amelyben kéri, hogy fizetését arányosítsák s a részére megengedett magán ügyködéstől 6t tiltsák el. A kérelemnek, mint halljuk, az a nagyon is érthető indoka, hogy a főügyész a város jelen ügyforgalma mellett teljesen képtelen magánügyködést végezni. — A nagyon is fontos állással járó fizetés pedig lakbérrel együtt csak évi 1400 ft. Ez éppenséggel nincs arányban azzal az odaadó s a város vagyoni érdekeit is mélyen érintő munkássággal, melyet Dúsz László főügyész a város érdekében 22 év óta kifejt.

* **Vasárnapi népszerű felolvasások.** A város több előkelő vezérférfiának közreműködésével a téli hónapokban (kísérletekkel és bemutatásokkal egybekötött) népszerű előadások rendeztetnek az irodalom, történet, alkotmány-

tan köréből, társadalmi és politikai kérdésekről. Ezen előadások feladata tudományos színvonalon álló népszerű felolvasások által az általános műveltséget előmozdítani. Az előadások díjmentesek s a községi polgári iskola helyiségeiben tartatnak. A fontos kulturális ügy érdekéhez képest ezen előadásokra az érdeklődő közönséget meghívja a rendezőség. Ma vasárnap, február 27-én délelőtt 10—12 óra közt: dr. Szombathy István: »A népdalok és gondolatviláguk« czimen fog felolvasni.

* **Nazarénusok.** Biharmegye felső részének néhány községében a nazarénusok száma mind-egyre emelkedik, s legalább 250-re tehető azok száma, akik rendes összejöveteleiket, illetve ájtatossági gyakorlataikat Álmosd, Bagamér és Diószegen felváltva tartják meg.

* **Orlandi Lajost keresik.** Orlandi Lajost az ismert betörőt, akit a mult hetekben tartóztatott le a rendőrség, most a budapesti rendőrség keresi. Tegnap egy fővárosi rendőrfelügyelő járt itt, hogy Orlandit elvigye, azonban már nem találta itt, mert már a helybeli rendőrség átkísérte Szegedre, ahol szintén van némi nemü elintézni való dolga.

* **Vége a jégnek.** A beállott meleg időjárás folytán jégpálya készítésre számítani nem lehet. A városligeti pályáor is eltávozik, s Rátkay József tisztelettel kéri mindazon urakat és hölgyeket, kiktől a pályáor kocsolyát vett át gondozásra, hogy a kocsolyák elviteléről gondoskodni, vagy azok otthagyasáról Rátkay Józsefet levelező lapon értesíteni sziveskedjenek. E kocsolyák az 6 felelősségétől távol esnek ugyan, óhajtja mégis, hogy a kellemetlen károk kerülve legyenek.

* **Előkészületek a tavaszra a fürdőekben.** A két közeli fürdőben megindultak az átalakítási munkálatok és előkészületek, hogy a tavasz elérkeztevel meglepetést találjon a közönség. A Félix-fürdőben a régi nagy emeletes épületet kényelmes vetkező, pihenő és lakó helyiséggé változtatják. A fürdő medenczék fölötti nagy szabad tetőzetet beboltozzák; üvegfedéllel látják el, hogy ez az 6s forrás, melyből ma is elzárhatatlanul szivárog a régi év: télen-nyáron állandó fürdővé változzék. A »család fürdő« megrövidítve, kicsinosítva adják át a közhasználatnak. Vasárnaponként 10—20—30 tagból álló társaságok keresték fel egész télen e kitérő gyógyfürdőt. A mai nappal pedig a tavaszi idény veszi kezdetét. Kernács János bérő jó borral, jó konyhával, keresetlen szivességgel áll a vendégek rendelkezésére. A Püspök-fürdőben csak később kezdődik az idény, melyre nagyban készül Czeglédy Sándor, a derék bérő.

* **A föld mint síkság.** A kőzetek, hegyek, sziklák és bércek idővel mind elporladnak, szétmállanak, azon sokszerű geológiai hatás következtében, amelyek a hegységeket egyre érik. Mint de Nausouty írja, az ember is nem kis mértékben járul hozzá a hegyek lehordásához. A bányák, alagutak is mind előfogják segíteni a föld végső ellapályosodását és a természet erői elvégzik a többi. A víz különböző hatásaiban, mint eső, hó vagy vizes hordja le a legtöbbet a föld hegységeinek anyagából. Kétségtelen, hogy így egykoron az egész föld óriási síksággá fog változni, amely csak futó homok fog itt-ott jelentéktelen dombot képezni. Ez a hatás a mostani hegységeknél is észrevehető. Az alpeseknél kevésbé, mert ezek aránylag még ifju hegyek, míg a Pyrenai hegység már jóval idősebb. Az Ardennek ma már csakombok, míg az elmúlt geológiai időkben megérdemelték a »hegység« elnevezést. Franciaország középső része, amely még aránylag nem is igen régen, hegyes vidék volt, ma már csaknem teljesen ellapályosodott és bizonyos, hogy a föld többi hegyes országai hasonló sorsban fognak részesülni. A minap A. de Lapparent, a tudós francia geologus nyilatkozott az általános ellapályosodás időpontjáról. Szerinte 4.500.000 év fog még eltelni, mielőtt bolygónk felülete síksággá változik.

* **Névváltoztatás.** Az elmúlt évben a magyar állam kötelekébe lépett Stern Károly vasuti pályafelügyelő a saját, valamint három kiskoru gyermeke nevét »Széké«-re változtatta.

glóbuszt jobbra-balra, keresgéltek ekvátoron innen, az ekvátoron túl, de Kamcsatka sehogy sem akart előkerülni. Végre a szobaleány, ki szintén részt vett a tudományos expedícióban, újjával megbökte Éjszak-Ázsia keleti részét s diadalmasan felkiáltott:

— Itt van la!

— Jó, jó, maga nélkül is megtaláltuk volna.

— No látja bácsi, — mondá feleségem ingerkedve, — hogy mégse Braziliában van.

A nyugalmazott alispán ur restelte, hogy így rajta kapták a geográfátlanságon s kategórikusan kijelentette:

— No mikor én geográfiát tanultam, akkor még Braziliában volt.

Anyósom sietett konstatálni az előtte álló glóbus adataiból, hogy Kamcsatka roppant messze esik tőlünk s miután a meridiánusokat összeszámlálta, kijelentette, hogy a kutyát senkinek el nem adja, egy házért sem.

— Ilyen ritka, előkelő állat csak diszére válik a családnak s növeli tekintélyét kifelé. Annyi bizonyos, hogy e percztől kezdve a kamcsatkai kuvasz az anyagi jólét, kényelem és fényűzés oly mértékét élvezte családjában, minővel még kevés kopó dicsekedhetik. Finom mivű szájkosarat és értékes nyaklánczot kapott. Semmiféle elkényeztetett gyermek különbecézésnek soha nem örvendett Anyósom sorba pofozta a cselédekét, hacsak görbe szemmel mertek ránézni.

— Haszontalanok! Még a nagyapátok sem látott kamcsatkai kuvaszt.

És ebben tökéletes igaza volt.

Egy alkalommal Habalik báró ismét meglátogatótt.

Első dolga volt kegyencze után kérdezősködni.

— Mit csinál a kis kamcsatkai? Hogy érzi magát?

Anyósom részletesen beszámolt életmódja és állapota felől.

— Valamire taníttatni akarjuk, nevelése kissé elhanyagoltnak látszik.

A báró heves mozdulatot tett.

— Egy kamcsatkai kuvaszt? Hová gondol? Hisz épen az jellemzi arisztokratikus származását, hogy soha semmit sem tanul meg.

Ez még jobban imponált. Milyen ósnemes előkelő faj az, mely soha semmit nem tanul! Lehet-e ennél tisztább arisztokratikus vonás egy kutyában?

Most pedig minden kutyapszichológia mellőzésével egyszerűen a tények előadására szoritkozom. A díjtalanul kamcsatkai kuvaszi rangra emelt kopó, miután két hónapon át fenékgig üritette az ünnepeltetés összes gyönyöreit s nyakig dobtódott raffinált élvezetekben, egy szép reggelen nyomtalanul eltűnt.

Jogom volna kemény szavakkal sujtani ezt a kutyahálátlanságot, de eszembe jut Heine, ki e témáról így nyilatkozik:

Was den Hund betrifft, so ist er
 Freilich ein serviler Köter,
 Weil Jahrtausende hindurch
 Ihn der Mensch wie'n Hund behandelt.

* **Leégett fatelep.** Rémes kongatás, a röpülő szertárkocsik dübörgése és trombitálás zaja riasztotta fel az éjjel városunk nyugvó polgárait. Körülbelül 12 óra lehetett, amikor jelezték a tüzet az Őrtoronyból és a tűzoltóság Katonaváros felé vette útját, ahol óriási lángoszlopok világították meg az egész városrészt. A Rimanóczy téglagyárral szemben levő *Lang* Jakab tulajdonát képező fatelep égett. A telepen lévő nagymennyiségű fa pár perc alatt lángba borult és oly erősen lángolt, hogy a megérkezett tűzoltóknak még csak gondolni sem lehetett a tűz lakolizálására. Csupán a fatelep körül lévő házakat igyekeztek megvédeni a nagyon is közel álló veszélytől. A telep teljesen leégett.

* **A német császár mint ültetvényes.** II. Vilmos, a németek folyton buzgó császára, legújabbán ismét gyarapította egyvel sokféle próbálkodását. Beállt ültetvényesnek, a mit úgy kell érteni, hogy harmadmagával nagy kávételepeket vásárolt Kelet-Afrikában. A császár nagyban reménykedik, hogy e vállalkozása sok hasznot fog neki hajtani. Megemlítjük különben, hogy nem ő az egyetlen uralkodó, a kinek exotikus gyarmatokban birtokaik vannak. Ebben a tekintetben, hogy az angol hercegekről ne is szóljunk, a belga király is már megelőzte őt, a menyinyben óriási kiterjedésű területeket vásárolt a kongo államban.

* **Változó idők.** A magyar népszínmű irodalom megteremtője: a jó Szigligeti Ede egyik jeles művében: a »Szökött katoná«-ban egy kovács műhely is előfordul: olyan félkör alakú kapu forma a bejárata. Ennek a mintáját itt vette Szigligeti Nagyváradon, Koronátzán, a Fodor Lajos volt kovács műhelyéről. Büszke volt erre az öreg Fodor, s de hogy engedte volna megbolygatni a híres kovács műhelyt, mindhaláláig. Az idők azonban változnak. Atyja halála után ifj. Fodor Lajos kovács és kocsigyártó vette át az üzletet, s nem a legjobb szemmel nézte az ósdi beállót. Az alakját azonban meghagyta, csupán csinos üveg kirakatot csinált a félkörű kapu alá, s most a modern ekvipázsok, hintók diszelegnek a Szigligeti által megörökített kovács műhely előtt.

* **Testvérgyilkost köröznek.** Országszerte keresnek egy gyilkost, aki a saját testvérét gyilkolta meg. A gyilkost Dragits Józsefnek hívják, a ki a múlt napokban gyilkolta meg a saját testvérét, azért, mert az dolgozni akart és nem koldolni, amint azt a bátyja követelte tőle. A fiu ellenszegüléséből heves szóvita keletkezett, aminek a vége pedig az lett, hogy az indulatos ember kést rántott elő és azzal öcsését agyonszúrta. Dragits József elmenekült és azóta nem tudják megkeresni. Most elrendelték országos körözését és az összes rendőrségeket és csendőrségeket értesítették a dolgról.

* **Meennyit eszünk?** Az amerikai Egyesült-Államok földművelésügyi miniszteriumában kimutatást készítettek arról, hogy mily arány van a különböző korn és nemű emberek ételfogyasztása között? Ha azt az ételmennyiséget, a melyet egy felnőtt férfi elfogyaszt, egységnek vesszük, akkor az arányokat a következő tört-számok fejezik ki: Hasonló körülmények között a nő ételmennyisége 0,8, ugyanannyi a 14—18 év között levő fiuké. Egy ugyanannyi idős leány beéri 0,7 részszel, 10—13 éves gyermek 0,6, 6—8 éves 0,5 és 3—5 éves gyermek 0,4 részszel. Az öt éven alól levő gyermekek ételmennyisége átlag 0,3 tizedrésze egy férfi ételmennyiségének.

* **Tűz.** Csütörtökön este a Kügyi pusztán leégett Vancza Demeter háza a benn lévő nagyobb mennyiségű gabonával együtt. A tűz gondatlanságból keletkezett, amennyiben a gazda a kéményét nem tartotta rendben és az kigyuladt, a mitől tüzet fogott a szalma fedél is. A gondatlan gazda ellen a feljelentést megtették.

* **Leánygymnasiumok Kinában.** Shan-ghai-i előkelő asszonyok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy kínai leányok számára gymnasiumot állítsanak fel. A tervezet első pontja azt mondja,

hogy a gymnasium Konfucse vallásának alapján álljon. A továbbiakban kifejtik a tervezők, hogy az oktatást újra arra a magas pozícióra kell emelni, melyen az utolsó három dinasztia uralkodása előtt állott és a nőket ugyanolyan jogokkal kell felruházni, a melyeket a férfiak élveznek. Az intézetnek kolostori színezete volna és férfi tanárt nem alkalmaznának, de még a szolgálk között se legyen férfi. Azok a kínai leányok, a kik az intézet tanfolyamát végig tanulták, az orvosi vagy ügyvédi pályára lépnek.

* **A krajezár vége.** Ebben az esztendőben a krajezárt vonják ki a forgalomból és erről a miniszter már ki is adta a határozatot is. E határozat szerint a krajezár a magán forgalomban csak június 30-ig marad, az állami hivatalokban azonban egészen 1899 év december 31-ig elfogadják. 1899 év decz. 31-től kezdve azonban sehol sem fogadják el sem név sem anyagi értékükben.

* **A becsületszók hareza.** A Zola-pör a maga szomorú igazságtalanságával kifogyhatatlan anyagot szolgáltat az epés gunyulódóknak. Ime, miként figurázza ki Capus a tárgyalás egyik minapi epizódját:

Az egyik tanu (az ellenfél egy tanujára mutatva): Ez az ur hazudott.

A másik tanu: A tanu, a ki hazugsággal vádol, maga hazudik.

Az elnök: Helyes.

Az első tanu: Rögtön fölvilágosítom a bíróságot. Becsületszavamra mondom, hogy ez az ur hazudik. (Nagy mozgás.)

A másik tanu: Én pedig, hogy bebizonyítsam, hogy a tanu engem hazugsággal vádolván hazudik, nem is egyszer, de kétszer becsületszavamot adom reá. (Hosszantartó mozgás.)

Az elnök (félre): Hogy fog ebből kimászni?

Az első tanu: Két becsületszó! Az az ur nyilván azt hiszi, hogy meghátrálók? . . . Nos, öntudatom tisztaságának, föltétlen tisztaságának tudatában nem kétszer, de háromszor adom becsületszavamot, hogy az az ur hazudik. (Leirhatatlan izgalom.)

Az elnök (az egyik esküdthöz sugva): Mindenre tud felelni.

A második tanu: Négyszer adom a becsületszavamot!

Az első tanu: Én ötször!

A második tanu: Itt hat!

Az első tanu: Hét?

A második tanu: Nyolcz! (A közönség lélekzetfojtva figyel.)

Az elnök (gépiesen): Senki többet? . . . Először, másodszer harmadszor?

Az első tanu: Kilencz!

A második tanu: Tíz!

Az első tanu: (végső erőfeszítéssel): Tizen

A második tanu: Huszonegy!

A licitálás még folyik.

* **Kínai történetirők.** A mennyei birodalomban is vannak udvari történetirők éppen úgy mint az európai államokban. Azonban azt, a mit irnak csak akkor hozzák nyilvánosságra, a mikor a császári dinasztia, a melynek történetét megirták már kihalt. Ez a bölcs szokás már több mint kétezer esztendő óta divatozik Kinában és az az előnye van, hogy ezek a történetirők igazán pártatlanul írhatják meg a kínai történelmet és bátran kritizálhatják császáraik uralkodását. Az első történetirőkat a Hang-dinasztia alatt nevezték ki, a mely Kr. e. 206-tól egész Kr. u. 25-ig uralkodott. A mint egy év történetével elkészülnek, a kéziratot tüstént egy vasládába zárják, a melyet csak akkor nyitnak ismét föl, ha új család kerül a trónra. Minthogy a jelenlegi dinasztia, vagy a mint nevezik, a mandzsú-dinasztia már 1644 óta ül a trónon, már több, mint két és fél század óta nem is bocsátották közre az udvari történetirők feljegyzéseit.

* **Megesipett tolvaj.** Bronucz Juon szt.-miklósi lakos tegnap éjjel megfogta Kábrán Simon esavargót, amint az a szobájában a szekrényt fessegette. A tolvajt mindjárt át is adta a csendőrségnek.

* **Elveszett.** Tegnap délután elveszett egy kassza kulcs. A megtaláló jutalomban részesül, ha átadja a rendőrségnek.

Az új világnyelv.

Amióta az emberiség szétszűllött a Babel-torony alól, az egymást megértetés nehézségeivel küzd.

Ettől számítottanak a félreértések és a nyelvcsaládok.

A félreértések szinte természetes folyamánai az emberi gyarlóságnak és rendesen kevésbbé végzetések. Nem így van azonban a nyelvcsaládokkal; mert ez rendellenes találmánya egyes tudósoknak és tömérdek bajnak volt már okozója.

Európa takaros, tarka mappáját még jobban tarkává tette ez a nyelvcsalád-theoria. Román, germán, szláv, ural-altáji stb. és a többi; ezek a főcsoportok. Vannak azután alcsoportok, osztályok és töredékek.

E csoportoknak különböző fajtájú alakzatai csak azért pislognak egymásra bizalmatlanul, de dühösen, mert különböző nyelvcsaládokba tartozik mindegyik.

Ez az állapot pedig jó rég óta tart már. Sőt kinövésai is támadtak. Egy azon országban, egy azon nyelvet beszélő nép annyiféleképpen csavarja tulajdon anyanyelvét, a mint guszussa magával hozza, Ezt úgy hívják, hogy: tájszólás. Nálunk pedig ezenkívül még az is létezik, hogy egyik helyen németül, másik helyen tótul, harmadik helyen ráczul-, szerbül-, oláhul- és ki tudja még hányféle nyelven diskurálnak a bennszülöttek és föltöbb gyéren — magyarul. Ezt meg úgy hívják Magyarországon, hogy: nemzetiségek.

Röviden szólva olyanok a viszonyok, hogy az ember önkéntelenül is öszülni érzi ifjúkori fejét, ha eltűnődik mind ezen tarka állapotokban.

Belátták végre a tudósok, hogy ez az állapot legalább is bajos. És törték a fejüket, hogy nyanyan miképp oldják meg azon drámai csomót, a melylyel az emberiséget a nyelvcsalád-theoria bebogozta.

Kisütötték azután, hogy itt csak egy segít, egy egységes világnyelv.

Meglévén az idea, hozzáfogtak a munkához.

De természetesen rossz alapon kezdték.

A helyett, hogy a szálló ígéket és a mindenült elfogadott és használt szavakat alkalmazták volna, — a helyet, hogy alapul vették volna az általános emberit, — készítettek minden-féle nyelvből egy örült kotyvalékot, a mitől megrémült a legelszántabb grammatika-faló is. S ezt a szörnynyelvet elnevezték »Volapük«-nek.

A volapük aztán meg is bukott csufosan.

Avagy hogy is állhatott volna sokáig fenn olyan nyelv, a melyből hiányzott négy ilyen világ-szerte ismert és átértett szó:

Perdü, kenndöz, kontra és kávéház.

Elzűllött, megsemmisült. És az emberiség továbbra ts dühösen pislogott egymásra, a nyelvcsaládok theoriáján állva, mint alapon.

Akadtak merész dilettánsok, akik megkisérlették gyakorlatias alapon megalkotni a világ nyelvet.

Ilyen volt például az a: Pepi pipi popó papi; papa pu. (Józsi csirke püspökfalatját eszi, a mely csirkét apja lőtt neki) féle rögtönözvény. Vagy az a bizonyos koresmáros az ő saját találmányu volapük nyelvével.

Ha azt mondom k. p. s., az nem lehet más, mint kappan pecsenyét salátával!; — öt perczcel később: ha azt mondom k. p. s., az nem lehet más, mint két pohár sört; — tíz perczcel később: te marha!, hánszor mondjam még? ha azt mondom k. p. s., az nem lehet más, mint két parmezán sajtot!

Látható ezekből, hogy a világnyelv kérdése csak nem haladt előre.

Most azonban újabb fordulat következett be. Egy Z a m e n h o f nevű tudós — nyelbe

sütött egy új világnyelvet es elnevezte »Esperanto«-nak.

Hozzáértő szakférfiak azt mondják, hogy sokkal tökéletesebb, mint elődje a volapük.

Mert míg a volapük 20000 tőszóval és 200 képzővel szűkölködött és éppen azért nem vette be egy náció gyomra sem, addig az Esperantot okvetlenül be kell, hogy vegye; már csak azért is, mivel ez az új szörnyeteg 900 tő- és 200 képzett szóban bővelkedik és grammatikája rém-tökéletes.

Ezt a szörnyeteket azután Barabás Abel lefordította magyar nyelvre Kolozsvárott és Bálint Gábor egyetemi tanár megleghangu bevezetéssel fölszerelte ugyanott.

Már most vedd be, jó magyarom és kultiváld.

Kultiváld, ha kultur nemzet akarsz lenni; mert ne hidd, hogy elegendő a boldogulásra az a bábeli zür-zavar, a melylyel Magyarországon a honos benszülöttek gondolataikat — vagy nyolczféle nyelven — kifejezik, hanem okvetlenül és elkerülhetetlenül szükséges, hogy — kilenczedeknek — még egy szörnyeteket is beplántálj te, magad.

Mintha volna a világnak még egy olyan türelmes és kozmopolita nemzete, mint a milyen mink vagyunk — Esperanto nélkül is.

Nincs, nem is lesz — Esperantoval sem.

Részemről »Szeretem a reggelt« — Esperanto nélkül is és minden idegen nyelven hitelezőmmel megtudom értetni elhatározásomat, mikor tündetőleg udvariasan üdvözlöm őket. Mert, ez annyit tesz, hogy: ne Speranto!

Buksy.

IRODALOM.

A „Magyar Szemle“ emlék albuma.

Tíz évvel ezelőtt indult meg egy szépirodalmi és kritikai hetilap a »Magyar Szemle«. A legvakmerőbb próféta sem mert volna egykét évnél hosszabb életet jósolni a lapnak, olyannyira elütött a lap iránya a kor divatos felfogásától, tartalma azoktól a megszokott pikantiériáktól, kritikája a klikkek felfogásától, melyeket pedig megszokott már az olvasó publikum.

1888-ban jelent meg első száma az új lapnak, mely minden ízében keresztény szellemű szépirodalmi részt és elfogultságtól mentes őszinte kritikát adott.

Küzdelmes volt az első két-három év, de oly gárdát gyűjtött maga köré az írók javából és tartott össze sok áldozattal az új lap, hogy ma 10 év után egyik legelterjedtebb és tekintélyesebb szépirodalmi lapunk. Előfizetőit nem reklám vagy protekciónak, hanem önön értékének tulajdoníthatja.

Most 10 éves fennállása emlékére albumot adott ki a lap tulajdonos és kiadó Kacsvinszky Lajos.

Határkö akar lenni az »Emlék Album« írja a kiadó a Magyar Szemle 10 éves pályáján és mondhatjuk, hogy író, művész és könyvnyomtató remekeltek, hogy e határkö utánozhatatlanul pompás legyen.

A könyv tablája kávészínű vászon kötés, melynek elő lapján, arany alapon egy elgondolkozó nő ül, babér ágat tartva kezében. A tábla elő lapja az ujabban divatos mystikus festészeti irányban van dekorálva. Az első két lap aquarel szerű kivitelben van díszítve és a czímet és ajánlást foglalják magukban. Az egész album finom vellin papírra, remek illusztrációkkal van kiállítva. Több mint 90 rajz ékesíti a dísz munkát, Hegedűs László gyorsan hirre kapott fiatal művésztől és 42 arczkép a műben dolgozott 42 szerzőtől és ezeknek autogrammjai. Ott vannak az albumban Kacsvinszky, Kemenes (költemény), Cyprián, Gyürky Ö. (költemény), Frohászka O., Krudý Gy, Maszlaghy F., Kontur B. (költemény), Kincs I., Törzsök V., Jánosi Gy. (költemény), Kapossy J., Zöldi M. Mind ismert és elismert kitűnő írók, kiktől vers, novella, utleírás, etikai czikk, monológ, dramatizált diológ stb. vál-

takoznak, mint a bokréta virágai, egyenként is pompásak, együttvéve ritka értéket képviselnek.

Maga az album szalon asztalra való díszmunka, pazarul, de finom ízléssel kiállítva.

A kötetnek egyik humoros rajzát mai tárczánkban adjuk.

A dísz album ára 12 korona, megrendelhető Kacsvinszky Lajosnál, a »Magyar Szemle« kiadóhivatalában Budapeszen.

— 1848—1849. Visszhangok. Irtá: Radványi Aladár. Nagyvárad, Szent-László-nyomda részvénytársaság. 1898. A magyar szabadságharc ötvenéves fordulójára éppen most jelent meg egy kis füzet költemény, egy fiatal poéta tollából, akiről annyit előre is mondhatunk, hogy nagy könnyűséggel pengeti a lantot. Örömmel üdvözljük az új poétát, már csak azért is, mert az uralkodó kosmopoliticus hang helyett, üde, ideális hang üti meg füleinket. Legközelebb visszatérünk rá, addig is még, csak annyit, hogy a Szent-László-nyomda csinosan állította ki a füzetkét, s hogy ára a 130 lapnyi könyvnek ízléses pergament borítékban 1 forint.

— Mikszáth Kálmán új kötete. A Légrády-testvérek kiadásában megjelenő »Legjobb Könyvek« című regénytár újabb kötete kedves meglepetés az olvasó közönségre, mert ez a könyv Mikszáthnak két elbeszélését foglalja magában. Az eddig megjelent tizenegy kötet közt ez már a második, a mely Mikszáth nevével kezd meg újat, nagy öröme mind azoknak, akik e nagy író olvasói közé tartoznak s a kik Magyarországon olvasó közönségét képezik. Mikszáth Kálmán talentuma teljes erejével, humora minden jóízűségével, nyelvének egész magyarosságával s ötleteinek pazar gazdagságával írta meg ezt a két elbeszélést, a melyek az irodalomban mindenkor számot tesznek s a melyeknek olvasása igaz gyönyörűséget okoz. Az első: »A gavallérok.« Egyike azoknak a rajzoknak, a melyek mesteri festéssel bírnak s a melyeknek az iskoláját ő alapította meg. A sárosi embereket festi ebben, az ő nagyolásokkal, de egyuttal szeretetreméltóságukkal is. Az országban híres Sáros megye a színhely, a melyen a sárosi alakok vonulnak fel a maguk módja szerint. Mikszáth az ő saját szemüvegén keresztül nézi őket, de azért hüen adja vissza az eredeti jellemző vonásokat, a mik mód felelett találóak és kedvesek. Az egész rajz egy lakodalmat mutat be s annak keretén mozognak az ajapjában szegény, de nagy fényvel megjelenő sárosiak, akik, ámbár igen jól tudják, hogy lopott fény verődik rájuk, maguk is hisznek a csalóka képben, — vagy legalább jól esik nekik abban sütkérezni.

Mikszáthnak ez a műve minden eddigi munkájánál jobb, kedvesebb és tetszetősebb s igazán méltó arra, hogy a világ minden nyelvére lefordítsák. Az ő egész nagysága megnyilatkozást talál ebben a rajzban, a mely a magyar szép literatúrának mindenkor büszkeségére szolgál. A másik a »Ne okoskodj Pista« című, méltán sorakozik az elsőhöz. Ebben már szerelmi történet áll előnk. Egy idyll-féle huzódik el előttünk, de nem a közönségesebb fajtából való. Arról van szó, hogy a házi barát elesábitsa az asszonyt. Mikszáth ezt a témát csodálatos eredetiséggel írja meg s így vezet be a történetet: »Olyan elbeszélést már sokan írtak, a hol az író úgy kezelte a megtörtént anyagot, úgy vitte a szálat s úgy állította szembe a részleteket, hogy a semmiből egy konfliktus következik. Hát iszen az is szép mesterség. De én e helyett olyan konfliktust tudok, a miből nem következnek be semmi.« Hogy most már milyen ez a konfliktus, azt jó lesz elolvasni, mert hát érdemes is. És bizonyos, hogy igen sokan futják át a történeteske lapjait, a melyekből Mikszáth az ő nagyságában és jóízűségében csal ki. A vaskos, 200 oldalos kötet ára — mint a »Legjobb Könyvek« című regénytár minden darabjai 50 krajczár. A könyv Légrády Testvérek kiadóhivatalában (Budapest, Váci-körút 78.) kapható, vagy megrendelhető.

Felemlítjük még, hogy a »Legjobb Könyvek« című vállalat újabb kötetek ezek lesznek: Bellinys: »A Nickel ember« 1 kötet. Cherbulitz: »Vagyon szerzés után« 3 kötet. Donnely: »Caesar emlékszóbra« 2 kötet.

A »Legjobb Könyvek« előfizetési díja: póstai bérmentes elküldése mellett: 20 kötetre 20 korona; 10 kötetre 10 korona; 6 kötetre 6 korona. Minden kötet külön is megrendelhető, ára egy korona, bérmentes elküldéssel 55 kr.

— Felhívás előfizetésre. Czégünk vállalkozott arra, hogy összeszedje és egy kötetben kiadja Várkonyi Dezsőnek a budapesti szépirodalmi és napilapokban szétszórta megjelent tárczáit, rajzait és elbeszéléseit. Várkonyi Dezső a régi hírlapírói gárdának széles körben ismert tagja, a kinek neve több mint másfél évtized óta többször szerepelt figyelemre méltó szépirodalmi dolgozatok alatt is. Ez indított bennünket arra, hogy azokban javarészt, mint: Szegénylegények, A becsület, Czigány, Vadászképek (Tavaszi huzás, Vadász-évad), Dávid Jóska, Párbaj az országuton, Hosszu ruha, Az ember, Excelzior, Az asszonyi hűség, stb., valamint néhány eddig sehol még nem jelent elbeszélését egy kötetbe gyűjtve Szegénylegények és egyéb apróságok czím alatt kiadjuk.

A kötet május hó folyamán kerül ki csinos, elegáns kiállításban sajtó alól s előfizetési ára 1 forint (2 korona), mely összeg czímünkre — Köves és Boros könyvkiadó czég, Wesszprém — legezlszerűbben postautalványon küldendő be. Bővebb ajánlást fölöslegesnek tartunk. Gyűjtőknek a szokásos tiszteletpéldánnyal készségesen szolgálunk. Wesszprém, 1898. a posztabélyeg kelte. Tisztelettel Köves és Boros könyvnyomda, könyvkereskedés és kiadó-czég.

EGYESÜLETEK.

A biharmegyei és nagyváradai történelmi és régészeti egyesület választmánya ma délelőtt fél 12 órakor, Beöthy László főispán elnöklete alatt, a megyeház kis termében választmányi ülést tart.

Az orvos-egyesület szakülése. A »Biharmegyei Orvos-gyógyászati és természettudományi egyesület« folyó évi márczius hó 1-én, délután 5 órakor (Uri-utca, Akadémia) szakülést tart, melyre a t. egyleti tagokat ezennel meghívom. Kelt Nagyváradon, 1898. február hó 27-én. Dr. Berkovits Miklós, egyleti-titkár.

Gyorsíró-gyűlés. A nagyváradai gyorsíró egyesület választmányának t. tagjait felkérjük, miszerint a f. hó 27-én vasárnap délután 2 órakor rendes helyiségünkben tartandó ülésen több fontos és sürgős ügy elintézése czéljából lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1898. évi február hó 26-án Dr. Adorján Emil, elnök. Tóth Ferencz főjegyző.

A szepítési egyesület ülése. A nagyváradai szepítési egyesület választmánya márczius hó 2-án délután 5 órakor, a városháza tanácstermében rendes havi ülést tart.

Az iparos kör közgyűlése. A n.-váradai iparos kör 1898. évi február hó 27-én, (esetleg ha a tagok kellő számban meg nem jelenének) márczius 6-án az iparos kör helyiségében, mindenkor délelőtt 10 órakor kezdődő rendes évi közgyűlést tart. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. A számvizsgálók jelentése az 1897-ik évi számadások vizsgálatáról. 3. Az alapszabály 14. §-a értelmében a választmányi tagok egy harmadának kisorsolása, esetleg azoknak vagy másoknak megválasztása. 5. Oly indítványok feletti határozat, melyek tárgyai február hó 25-ik napjáig az elnökségnek írásban beadva lettek. Kelt Nagyváradon, az iparos kör választmányának 1898. évi február hó 20. napján tartott üléséből. Milibák József, alelnök. Jankovits János, jegyző.

TANÜGY.

A kereskedelmi iskola sorsa. Az utóbbi hónapok alatt városszerte keringett az a hír, hogy a nagyváradai felső kereskedelmi iskolától az alapító Propper N. János, ki 12 év óta igazgató-tulajdonosa az intézetnek, meg akar válni Szó vol róla, sőt tárgyalásokat is tartottak az irányban, hogy az intézetet a kereskedelmi Csarnok vegye át. Mint ujabban értesülünk, az ügy más fordulatot vett s irányadó egyének akként óhajják megoldani a kér-

dést, hogy a kereskedelmi iskolát állami segély mellett a nagyváradai kereskedelmi és iparkamara vegye át.

SPORT

Vívó verseny Nagyváradon. Április hó elején nagy vívó verseny lesz Váradon. A versenyt br. Chappon Samu vívó mester rendezi, abból az alkalomból, hogy akkor lesz 25 éves vívó mester. A versenyre több vidéki és fővárosi vívó mester is elfog jönni tanítványai-val együtt, akik szintén itt fognak megmérkőzni. A rendező bizottság most van alakulóban és már készítik a programot, amely minden bizonynyal igen érdekes és változatos lesz. A versenyre különben már a váradiak is nagyban készülnek, s mindent elkövetnek, hogy a verseny minél fényesebben sikerüljön.

Közönség köre.

* Nyilvános köszönet. A nagyváradai könyvnyomdások által f. hó 20-án rendezett jótékony célú bál alkalmából részben tiszteletjegyek megváltása címén az alábbi felülfizetések történtek, a melyekért a rendezőség ezuton is hálás köszönetét nyilvánítja. Felülfizettek 15 frttal: Sonnenfeld Adolf. 10 frttal: Czegléd Sándor. 5 frttal: A nagyváradai Légszesz-gyár, Biharmegyei takarékpénztár. Szent László-nyomda. 3 frttal: Dr. Dési Géza. 2 frttal: Szűts Géza, br. Hirsch jóték. egyesület. Des Echerolles Kruspér Sándor, Rákos Vilmos, ifj. Berger Sámuel, Biharmegyei bank, Ungár Jenő, ft. Makkay József, Nagely István, Freund Lajos, Pauker Dániel, Pálffy Béla, Dr. Vucskics Gyula, Hönig József. 1 frt 50 krral: Dr. Gyémánt Jenő, Senger János. 1 frttal: Helyfi László, Rádó Ödön, Mastyak János, id. Molnár László (Arad.) ft. dr. Karácsonyi János, ft. Révész Lajos, Neumann Vilmos. 50 krral: Rosenbluth Béla, Schwartz Pál, Csizmadia Gáspár, Csepessik József, Szahonyi N., Plesz Sándor.

Igazságszolgáltatás.

Hatalmaskodó bíró. A törvényszék tegnap egy községi bírót elítelt, mert ez a hivatali hatalmával vissza élt. Bács Vaszalnak hívják ezt az emberét, aki a mult ősszel egy lovat behajtott a közlegelőről, mert tilosban volt, azonban ezzel nem elégedett meg, hanem a ló gazdáját megszigazta, sőt tettelegesséig ment. A ló tulajdonosa azonban a dolgot nem hagyta annyiban, hanem a hatalmaskodó bírót feljelentette, aki ellen a vizsgálatot meg is indították és akit tegnap a törvényszék felelősségre is vont tetteért.

A tegnapi tárgyaláson a panaszos állításait be is igazolta a tanuival, a vádlott pedig mindent tagadott. A törvényszék azután a bírót 8 napi fogházra ítélte, ami ellen a vádlott természetesen felebbezett, szintugy az ügyész is szigorításért.

A nagyváradai kir. tábla kitűzött ügyei.

Büntető tanács.

Előadó: *Pojnár Dénes.*

- 265. Molnár Ferenc gondatl. ok. emerölés.
- 266. Gyovai István s. t. magánlak sértés.
- 835. Tóth Lajos lopás.
- 362. Özv. Petrulla Tógyerné közokirat hamisítás.
- 363. Andru György s. t. hatóság elleni erőszak.
- 368. Togyika Tógyer lopás.
- 369. Behr Elek sikkasztás.
- 410. Ujhelyi Lipót s. t. közegészség elleni kh.
- 411. Beeskereki István könnyü testi sértés.
- 520. Petkucz Jozsa súlyos testi sértés.

Előadó: *Polchy Mór.*

- 251. Schwarcz Éliás zsarolás.
- 532. Sári Lajos lopás.
- 317. Mészáros Lajosné sikkasztás.
- 318. Török Sándor lopás.
- 339. Matta Károly rágalmazás.
- 423. Pintér Róza lopás.
- 426. Babály István rágalmazás.
- 371. Fekete Sándor anyakönyvi kh.

- 372. Szeles Istvánné tulajdon elleni kh.
- 473. B. Szakál Mihály rágalmazás.
- 505. Dán Sándorné lopás és orgazdaság.

Előadó: *Urbán Adolf.*

- 258. Gyelán György s. t. család.
- 408. Hegedüs Ida sikkasztás.

Előadó: *Erdély Endre.*

- 418. Ferenczi József lopás.
- 531. Demján István lopás.
- 532. Iván Juon lopás.
- 563. Máté Lajos könnyü testi sértés.
- 571. Kapp Antal és Antalné becsületsértés.
- 572. Tüzi Ernő és Igrész Györgye becsületsértés.
- 507. Rátz János súlyos testi sértés.
- 538. Tóth József lopás.
- 582. Tóth József lopás.
- 583. Szilágyi Zsófia lopás.
- 592. Bertye Nyika lopás.
- 598. Farkas János lopás.

Előadó: *Molnár Géza.*

- 320. Fischer Hermann lopás.
- 321. Dragonyeszk Juon magánlak sértés.
- 327. Piecze József lopás.
- 401. Franyó Albert lopás.
- 412. Grozav Mária lopás.
- 413. Szekuj Vaszalie rágalmazás.
- 425. Schwarcz Sándor közönség elleni kh.
- 465. Kohn Albertné jogtalan elsajátítás.
- 466. Bugy Sándor súlyos testi sértés.
- 495. Dudás Lőrincz közegészség elleni kh.
- 510. Kozma János könnyü testi sértés.
- 512. Kis Gábor könnyü testi sértés.

Polgári tanács.

Előadó: *Dr. Járosy Károly.*

- 415. Illés Sándor — Zodik Mária.
- 419. Weisz Mór — Hoffmann Ádám.
- 425. Sárkány Ferencz — Sárkány János.
- 428. Ascher Ferencz — Neubauer József.

Előadó: *Czvek Kálmán.*

- 323. N.-szebeni ált. tkptr. — Bildhauer József.
- 324. Weisz Julan férj. Baumann Lajosné.
- 329. Csiky Kálmán — Weisz Sámuel.
- 331. Viesenmayer János tkvi. ügye.
- 345. Aradi ipar népbank — Barth Lajos és Mária.
- 358. Friedmann Mór — Friedmann Paulina.
- 359. Arad sz. kir. város — Aradi gör. kath. egyház.
- 377. Kiss József és neje — Hodos Mária.

Előadó: *Dr. Gedeon László.*

- 378. Állam kincstár — Harsányi István.
- 379. Állam kincstár — Szilágyi Mihály.
- 380. Állam kincstár — Szerák János.
- 399. Állam kincstár — Papp Vaszali.
- 400. Állam kincstár — Cseke József.
- 401. Állam kincstár — Kóródi Lajos és neje.
- 403. Habókai József — Mészáros István.
- 431. Baiersdorf cég — Berzeviczy Béla.

Előadó: *Dr. Marienescu Athanas.*

- 316. Bartók Julianna — Dorogi Lajos.
- 317. Zipsei Gábor — Kun Julikna.
- 320. Kunos György — Horváth Julianna.
- 363. Ürményi Pálné — Volugán Petru.

Előadó: *Fráter Imre.*

- 170. Száva Szaveta — Rembetya Perzsida.
- 337. Hofbauer László — Neuschlosz Emil.
- 340. Hofbauer László — Neuschlosz Emil.
- 365. Z. Tóth Sándor — Toka Gábor.

Előadó: *Dobosfy Alajos.*

- 409. Sternberg Izidor — Toka Gábor.
- 410. Szabó Ls. — Maták János.
- 344. Bienszok Etelka — Eisler Samu.
- 348. Vela Lázár Györgye hagyatéki ügye.

Előadó: *Bócz Géza.*

- 195. Pizle Anna — Topai Miklós.
- 325. Böszörményi Géza — Marozsán János.
- 287. Ispán Oana — Venles Anna.

REGÉNY-CSARNOK.

ÜZLET és SZERELEM.

Németből: — plex. 38.

— Jegyezd meg, hogy én nem szoktam játszani a szavaimmal, — szólalt meg végre Stendardó, hogy végső elhatározását kimondja. Menjetelek és éljetelek boldogul, de engem hagyjatok ki a számításotokból.

És mivel azt akarom, hogy semmi sem emlékeztessen többé a multra, veled együtt Willem is távozni fog.

És most gyer ide lányom, gyere egyetlen kincsem, hadd öleljelek a szívemre! — szól kitorjesztve karjait a félénken reszkető és könnyező Felicita felé és gyengéden egészen elérzékenyülve zárta őt karjaiba.

— Ezentul csak benned és drága jó anyádban keresem örömem és boldogságom!..

És a fájdalom keserű könnyei törtek elő szemeiből. Askán kezeivel takarta el arczát és lesujtva, tántorogva távozott a szobából.

A kitaszított fiu a szülői házból egyenesen a hajós negyed felé irányozta lépteit. Az az, hogy csak ment gépiesen, kábult fejjel, mint a ki nem ura többé önmagának s azt sem tudja, hogy mit cselekszik. Kétségbeesett állapotában egészen felkavart érzéseinek engedte át magát. Nyugtalan, vérző szive lett az irányítóje. Ez pedig hajthatatlanul csak a felé vonzotta őt, a kiért most türt — szenvedett s a ki miatt ő az elkényeztetett világi az élet súlyos keresztjét a vállaira vette.

Mialatt Askán magába mélyedve szinte öntudatlanul ment végig a város negyedeken és utca labirintusokon, egyszer csak azon vette magát észre, hogy az Annáék háza előtt áll.

A kapuban egy pillanatra kijózanodott, s mámorából felocsudván egy kis időre megszállotta a gyengeség, hogy vissztérjen szüleire, de azután ellentállott annak acsábitásnak, melylyel a jólét démona őt megejteti és becsületes szándékától eltéríteni akarta és reszketve nyitott be Annáék szobájába.

Anna Askánt a küszöbön megpillantva egyetlen ugrással a nyakába termett. Azután bevezette és leültette Askánt maga mellé és szeretetteljes részvétellel, olykor-olykor — könnyezve hallgatta meg Askán előadását, a szülői háztól való megható bucsuzását.

— És mi most a szándékod kedves Askán? Mivel akard az életet kezdeni, — kérdé jegyesétől.

— Ezt együtt kell megbeszelnünk! — válaszolá Askán.

Legelőször is lakást és munkát kell keresni magamnak!..

— Tán jó volna, — ha Fredericóhoz folyamodnál? — s általa iparkodnál keresethez jutni. Mit gondolsz, nem jó volna így Askán?

— Mit, Fredericóhoz? Nem, csak ezt nem! Először ő is csak olyan szegény ördög e pillanatban, mint én, másodsor meg már most is magam előtt látom azt a kárörvendő mosolygást, azt a diadalmaskodó ábrázatot, melylyel szerencsétlenségemben fogadna, ha előtte megjelennék.

— De az Istenért, végy erőt gyengeségeden! Tedd meg hát az én kedvemért, bárha nehezedre esik is!

— Nem, ne kívánd ezt tőlem, Anna. Büszkeségem nem engedi ezt.

— Neked tehát becsesebb a büszkeséged, mint a szerelmed?

Askán vállait vonogatva kitérőleg felelt: — Előbb meg akarom próbálni, nem tudnék-e másképen is segíteni helyzetemen. A legvégső esetben itt van anyám. Ő nem fog engem magamra hagyni.

Még csak most vette észre Anna, hogy mily gyenge lelkű és határozatlan ember az ő jegyese. Éles eszével rögtön átlátta milyen fontos szerep jut neki mellette. Végtelen csüggedésből felrázni, lelkébe reményt, bizalmát csepegtetni ezt tekintette nemes hivatásának az erőtlenségre, s még mindig előítéletekkel küzdő férfiu oldalán. Csak így remélhette, hogy megnyerheti a nehéz harcot szemben a Stendardó-család erőfeszítéseivel.

Nem szűnt meg tehát Askánt továbbra is bátorítani.

— Ne támaszkodjál te másra, Askán, csak a saját erődre! Tégy úgy, mint bátyád, Fredericó!

(Foly. köv.)

TAVIRATOK.

Az alsó-lendvai választás.

A.-Lendva, febr. 26. (Saját. tud. táv.)

A választás erősen folyik. Két óráig Mandl kapott 401, Marsovszky 283 szavazatot. Éjjel jönnek Marsovszky szavazói.

Henrik porosz herceg Jahore szultánjánál.

Budapest, febr. 26. (Saj. tud. táv.)

A „Daily Mail”-nak jelentik Singaporeból: H e n r i k porosz herceg B r i d g e tengernagy, Singapore kormányzója kíséretében tegnap meglátogatta Jahore szultánját.

Török dementi.

Budapest, febr. 26. (Saját tud. táv.)

Konstantinápolyi hivatalos körökben határozottan tagadják néhány angol lap ama hírének valódiságát, hogy sokan kényszerűségből áttérnek a mohamedán vallásra és hogy ez naponként, különösen a Bitlis és Wan villajetekben fordul elő.

Felmentett vitriol hősnő.

Korneuburg, febr. 26. (Saj. tud. táv.)

Az esküdtszék felmentette Kodolitsch Mária, aki a férjével közös háztartásban élő Gregorovitsch asszony ellen vitriol merényletet követett el.

A keletindiai harcztérről.

Budapest, február 26. (Saj. tud. táv.)

A Reuter ügynökség jelenti Sierra Leonéból: Ide érkezett jelentések szerint a határ rendőrség tisztjei ellen támadást intéztek és a belföld benschülöttei között általános felkelés támadt. Száz keletindiai katona és 500 munkás elindult a belföldre.

Derout az amerikai pénzpiaczokon.

Budapest, február 26. (Saj. tud. táv.)

New-Yorkból sürgönyzik: Az a bejelentés, hogy 2.200.000 dollárt aranyban hajóra szállítanak, melyből egy millió London számára, a maradék pedig Páris számára van rendelve, a mai értékpapír piaczon nagy bágyadtságot idézett elő, bár a piacz ma jobb mint tegnap volt.

KÖZGAZDASÁG.

Melyek a legjobb árpaféleségek.

A magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás évek óta végez árpatermelési kísérleteket, abból a célból hogy megállapítsa, melyek a legjobb árpaféleségek úgy a sörárpát, mint a takarmány árpát illetőleg. Ezen immár évek óta forgó kísérletek eredményeként határozottan megállapítható, hogy a sörárpa vidékekre a „Hanna”, az alföldre pedig az „Illmiczi” árpa a legmegfelelőbb.

Nevezett állomás már múlt évi jelentésében döntött a Hanna árpa mellett, 24 gazdaságban végzett termelési kísérlet egybehangzó véleménye alapján. Meztudandó azonban, hogy a nem eredeti, de helyben termesztett mag nem-e fajzik el, nem-e csökken termés átlaga

bekérte azon gazdaságból az adatokat, melyek 1894-ben kaptak eredeti magot s azóta saját termésű magot vetnek. Összesen 18 gazdaságból érkezett jelentés, s ezen jelentésekben 16 esetben a Hanna javára két esetben ellene döntöttek a gazdák.

Ezen jelentések szerint a Hanna árpa terméstebblete más sörárpákkal szemben mindenütt igen jelentékeny, helyenként 400—500 kg. is holdanként. Sehol sem tétetik említés arról, hogy a Hanna árpa degenerált vagy elvesztette volna kora érsét. Jó tulajdonságai tehát a harmadik év után is megmaradtak, tehát újból beigazoltatott azon ismételtlen kifejezett nézett, hogy hazai viszonyaink között a sörárpa vidékekre a Hanna árpa a legmegfelelőbb.

A Hanna árpához hasonlóan az illmitzi árpát is figyelemmel kísérte az állomás a termelés második évében is, mert az előző évek kísérletei után bebizonyult az, hogy az illmitzi árpa különösen az Alföldön bir elsőrangú fontossággal, az állomás tehát főleg az alföldről igyekezett termés eredményeket beszerezni, hogy ezekből legyen megállapítható, vajjon az illmitzi árpa megtartja-e, s milyen mértékben azon jó tulajdonságait, melyenél fogva termelése az előző évek kísérletei alapján az alföldön nagyon ajánlatosnak mutatkozott. Ezen jó tulajdonságai: korai érés, bő termés a második évi termelési eredményei szerint is megmaradtak.

Tíz helyen történt összehasonlítás az illmitzi és a gazdaságban rendszeresen termelni szokott árpa között, a 10 eset közül 9-szer az illmitzi árpa termése jelentékenyen több volt; a termés többlet kap holdanként 44—648 kg. között ingadozott snégys esetben volt 300 kgm-on felül a többlet termés, a mi nagyszerű eredménynek tekinthető.

Mind ezekből kifolyólag az állomás kimondja, hogy az Alföldön hol a klimatikus viszonyok a sörárpa termelésre nem megfelelőek; szesz és takarmány árpafélék közül bőtermőségénél korai érségnél és kevés igényénél fogva első helyen álló — termelésre igen ajánlható az illmitzi árpa, s kívánatos hogy termelése minél szélesebb körben felkaroltassék.

A mesterséges trágyafélék utóhatása.

A mesterséges trágyafélékkel végzett gyakorlati irányú trágyázási kísérletek célja kinyomozni azt, hogy jövedelmező-e a trágyafélék alkalmazása az illető gazdaságban. A jövedelmezőség megállapításánál a legtöbb gazda oly módon jár el, hogy a tapasztalt terméstebblet értékéből levonja a trágyázás költségeit, s a fennmaradó összeget tekinti tiszta jövedelemnek. Ez a számítás azonban igen sok esetben hibás, mert a műtrágya hatása nemcsak egy — de két három évre is kiterjed, s így utóhatását is figyelembe kell venni, hogy jövedelmezősége pontosan megállapítható legyen.

Az eddigi kísérletek bizonyítják, hogy csak a chilisalétrom és kénsavas ammoniák hatása terjed csupán egy évre, ellenben a többi trágyák nevezetesen a foszfor és kálium trágyák hatása több évre terjed.

A kísérleti állomás az 1894. év őszén szuperfoszfatozott talajokra vonatkozólag kérte be 1896-ban az adatokat, azok utóhatását bírálólag meg Beérkezett 25 kísérletezőtől adat; a 26 kísérlet közül 14 esetben következett őszi után kalászos. A 14 eset közül 2 esetben abszolte semmi utóhatás sem mutatkozott; 4 esetben csekély terméstebblet mutatkozott, 9 esetben azonban 50—534 kg. terméstebblet mutatkozott. Összevetve most már a második év terméstebbletét az első év termés többletével kitűnik, hogy a mely esetben az első évben volt nagy a terméstebblet a második évben a minimumra redukálódott az, ellenben minél csekélyebb volt a terméstebblet az első évben, annál jelentékenyebb a második évben, a mely kísérleti eredmény igen nagy horderejű dolog, a mennyiben biztosít bennünket arról, hogy amennyiben szárazság miatt az elhíntett szuperfoszfát az első évben nem adja meg a kellő terméstebbletet, megfogja adni a második évben.

Igen jelentékeny volt továbbá a szuperfoszfát utóhatása borgonyánál a hol egy esetben 2833 kg volt a terméstebblet. Egyéb növényeknél is mindenütt mutatkozott terméstebblet,

ezekről azonban oly kis számú adattal rendelkezik az állomás, melyekből végérvényes következtetést alig lehet vonni, úgy látszik azonban, hogy a tengerinél semmi nemű műtrágyával terméstebbletet nem lehet eredményezni.

A rétrágyázási kísérletek utóhatását figyelembe véve kimondja az állomás, hogy a Thomassalak alkalmazása első sorban az anyagtalajú réteken lehet igen jövedelmező. A káliumfoszfát utóhatása is oly jelentékeny volt, hogy a második év többlete az első év deficitjét jövedelemmé változtatta. Bizonyos, hogy egy a Thomassalak, mint a kalifoszfat utóhatása legalább két évre terjed. A kísérletekből kitűnik továbbá az is, hogy a tözezes réteken a műtrágyák alkalmazása célszerű úgy a termés mennyisége de kivált annak minőségére való tekintettel.

A szőlő trágyázási kísérletek utóhatását illetőleg kitűnik:

1) hogy az anyagtalajokon a műtrágya hatása nem mutatkozik oly általánosan és szembeötlően mint a homoktalajokon.

2) hogy a foszfor- és kálium- és kálium-trágyával a homoki szőlők termés jelentékenyen fokozható a nélkül, hogy a must cukortartalma lényeges változást szenvedne.

3) hogy a foszfor és kálium trágya hatása a második évre is kiterjed és ha a salétrom trágyát megismételjük a termés akárhányszor nagyobb mint az előző évben.

Kivonat a magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás 1896-ik évi jelentéséből.

Szomoru statistika. A múlt évi silány termésnek szomoru tanubizonyosága a nagy-létai vasuti állomás gabonaszállításáról vezetett statisztikája. Így 1896. július havától 1897. július haváig 325 kocsi búzát szállítottak el; míg 1897. július havától mai napig csak 82 kocsi búza szállítottott el — s alig várható már több.

Kinek kell eperfa? Mindazok, kik udvarukra 1-, 2-, 10 eperfát ültetni szándékoznak, levelező lapon sziveskedjenek velem tudatni, hány darab (5 éves) fára van szükségük. E fákat teljesen ingyen kapja bárki, akik azokra szüksége van. Előszóvínyhez való csemetékkal száz számra szintén ingyen szolgállok, ha a megrendelés márczius 15-ig beérkezik. R á t k a y József.

TÖZSDE.

— A „Tiszántul” eredeti távirata. —

Gabonatözsde.

Készáru búzában az irányzat szilárd volt.

Határidők.

Budapest, febr. 26.

Buza ősze	— — — — —	9.29
Buza tavaszra	— — — — —	12.19
Tengeri	— — — — —	5.48
Rozs ősze	— — — — —	8.73
Zab ősze	— — — — —	6.55

Értéktözsde.

Az irányzat gyenge.

Budapest, febr. 26.

Osztrák hitel	— — — — —	364 —
Magyar hitel	— — — — —	381.70
Allamvasut	— — — — —	340.25
Déli vasut	— — — — —	80.50
Rimamurányi	— — — — —	248.25
Magyar jelzálog	— — — — —	267.50
Magyar leszámítoló	— — — — —	256. —
Iparbank	— — — — —	101.25
Budapest közuti	— — — — —	401.50
Kereskedelmi bank	— — — — —	1402. —
Villamos vasut	— — — — —	279. —
Salgótarjáni	— — — — —	588. —

Az irányzat gyenge.

Bécs, febr. 26.

Osztr. hitel	— — — — —	363.87
Magyar hitel	— — — — —	381.50
Allamvasut	— — — — —	337.50
Birodalmi márka	— — — — —	58.77

Hivatalos arfolyamok

budapesti Áru- és értéktözsde 1897. február 26-án.

Magyar aranyjaradék 4%	— — — — —	122. —
Magyar koronajaradék	— — — — —	99.25
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	— — — — —	121. —
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	— — — — —	101. —
Magyar helyi vasuti államkötvény 1876-ból	— — — — —	121.75
Magyar földterhermentelési kötvény 4%	— — — — —	101.25
Itali éréai pap megváltási kötvény	— — — — —	97.50
Rovnai szlavin földterhermentelési kötvény	— — — — —	157.50
Magyar nyereségy sorsjegy-kölcsön	— — — — —	140.50

Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	102.25
Osztrák járadék papírban	102.25
Osztrák járadék ezüstben	122.25
Osztrák járadék aranyban	102.50
Osztrák korona járadék	104.50
1860. osztrák államsorsjegyek	143.75
Osztrák magyar bankrészevény	930.—
Magyar hitelbank részvény	381.75
Osztrák hitelintézeti részvény	364.70
Páris vista	338.25
20 márkás arany	952.—
Német birodalmi márka	587.20 1/2
London vista	120.10
Páris vista	475.20 1/2
20 márkás arany	11.75

SZERKESZTOI POSTA.

„Székely.” Helyben. Ha nemességét továbbra is fenn akarja tartani s új nevéhez használni, az esetben az oklevél bemutatása szükséges. Ellenkező esetben nem. Egy hónap alatt visszaérkezik.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

NYILTTÉR.

A midőn tisztelettel jelentem, hogy **fogászati műtermemet**

folyó év márczius 1-én **Fő-utca, Fleischerházba** át teszem, van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy sikerült egy a berlini iskolából kikerült és **Bécsben** huzamosabb ideig működött kiváló képzettségű **assistent** megnyernem a ki a modern fogászat minden ágában kitünő szakavatottsággal bír.

Dr. Guttmann Ede.

350 pár női erős czugos bőrczipő szegzett talppal

Ezelőtt 3 frt 20 kr, most 2 frt 40 kr.

300 pár női czugos erős zerge-czipő szegzett talppal

Ezelőtt 4 frt, most 3 frt 15 kr.

20 5-6 250 pár

férfi czugos erős vikszos bőrczipő dupla szegzett talppal

Ezelőtt 3 frt 80 kr, most 2 frt 65 kr.

Kedvező olesó alkalmi vétel folytán,

mig a készlet tart

kapható

FÁBRY TESTVÉREK,

carlsbadi czipő-raktárában

NAGYVÁRADON, FŐ-UTCZA.

A czipők a kirakatokban is láthatók, tessék megtekinteni

Pompás

Kanári-előénekeseket

küld utánvétel mellett,
éneklő képességökhöz mérten
8-20 Mark értékben.
8 napi próbaidő.

Ugyancsak czélszerű kalitkákat,

(Gesangs und Rollerkäfig)

melyeket minden nagyobb kiállítás
kitüntetett.

Árjegyzék ingyen.

W. HEERING, St.-Andreasberg
(Harz) 427.

3-10

1.000,000 korona

a legnagyobb nyeresemény, mely a legkedvezőbb esetben a

Magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték

VI. osztályának húzásai alkalmából
márczius 9-től április 6-ig

kisorsolásra kerül. Ezen osztályban
30,000 pénznyeresemény

összesen

9.550,000 korona

értékben fog kihuzatni.

Csak még néhány sorsjegy

kapható a

Biharmegyei takarékpénztárnál

Kossuth Lajos-utca.

Ő fensége Gizella főhercegnő

védnöksége alatt álló leány-
kiházásító-egylet orvossává:
Dr. Mayer László kerületi or-
vos ur neveztetett ki.

Iroda: **Szent-László-tér,**
Kert-utca szegletén, (Kutiák
ház) I. emelet, a vivó terem
mellett.

Ugyanott tagok és ügynö-
kök vétetnek föl, és jelzalog-
kölcsonök eszközöltetnek.

Hivatalos órák: { d. e. 9-től 11-ig,
d. u. 3-tól 5-ig.

A »GIZELLA EGYLET«

59 1-2

nagyvárad vezérképviselősege.

A ki	komoly és előkelő hangu lapot akar járattni,
A ki	az okos nemzeti politika hívének vallja magát,
A ki	szereti az újságban is a szép stílust és jó ízlést,
A ki	a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni,
A ki	a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni,
A ki	mindenről jól és mindig korán akar értesülve lenni,
A ki	nem barátja a frázisoknak, de az érett és komoly politikai cikkeknek,
A ki	minden ízében modern újságot akar járattni,
A ki	óhajtja a szabadelvűség fokozatos fejlődését és a magyarság erőssödését,
A ki	nem barátja a személyi kultusznak és megveti a személyes támadásokat,
az fizessen elő az	
ORSZÁGOS HIRLAP	
című újságra, mely Budapesten jelenik meg, naponként 16-32 oldal terjedelemben és melynek főszerkesztője	
MIKSZÁTH KÁLMÁN.	
Előfizetési ára:	
Egy óra 1 frt 20 kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.	
Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 65. szám.	

Szőlőbirtokosok figyelmébe.

Szigeti Sándor kecskeméti *permetező gépgyáros* utazója jelenleg városunkban időzik és ez alkalommal *szőlő permetező gépjét Márkus János* hegybíró ur lakásán (*Kőfaragó-utca*) be fogja mutatni.

Tisztelettel kéretnek a szőlőbirtokosok, kik ezen érdekes gépet megtekinteni óhajtják fentnevezetthez fáradni (*ma azaz Vasárnap délután*) ott a gép megtekinthető és megrendelhető.

Nemzeti lobogók márczius 15-ikére!

Mivel általános mozgalom indult meg az egész országban a magyar szabadságharcz **50 éves évfordulójának** méltó megünneplése iránt s elhatároztatott, hogy minden jó hazafi **házát** vagy **lakását** nemzeti lobogóval fogja felékesíteni, figyelmébe ajánljuk minden honpolgárnak, hogy szükségletét **lobogókban** mielőbb szerezze be, mert előre láthatólag a mileniumi ünnepekhez hasonlóan ismét nagy **lobogó hiány** fog beállani.

Czimeres nemzeti lobogók

tiszta gyapju szintartó **kasmirból** a **legjutányosabban** szerezhetők be:

- 92 cm széles 2 mtr hosszú, országos czimerrel ellátva 2 frt 20 kr.
- 145 cm széles 3 mtr hosszú, országos czimerrel ellátva 4 frt 50 kr.

valamint mindennemű lobogó szövetek is kaphatók.

Kunz József és Társa czégnél,

65 1-5 Nagyvárad, Szt.-László-tér.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

3002 rkp. sz.
1898

Árverési hirdetmény.

A nagyvárad rendőrkapitányi hivatal, mint I-ső fokú iparhatóság részéről ezenél közhírré tétetik, hogy Bartsch Arthur kézi zálogüzlet tulajdonosnak a Fő-utcán 273. szám alatt levő kézi zálogüzletében **1898 évi márczius hó 9. napján reggeli 8 órától** kezdődőleg nyilvános árverés fog tartatni, mely alkalommal 259 darab elzálogosított tárgy kerül árverés alá.

Az iparhatóság részéről az árverésnél a felügyeletet az 1881 évi XIV. t. cz. 4. §-a értelmében Kápolnay Gyula rendőrbiztos fogja teljesíteni.

Árverési feltételek: a vételár azonnali kifizetése és a megvett tárgyak rögtöni elvitele.

Az elzálogosítók az árverésről azon figyelmeztetéssel értesítettek, hogy az árverés alá bocsájtott tárgyak tétel számai, — úgy a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, mint a kézi zálogüzlet helyiség ajtaján kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1898. február hó 24-én.

ifj. Rimler Károly,
rendőrkapitány.

72 1-1

Még néhány ezer **gyökeres** elsőrendű **szőlő-ojtványok** a legnemesebb **csemege** és **muskotály** fajokból, továbbá **25 ezer gyökeres ripária 1-ső** ojtáshoz alkalmas, kapható:

JANKY JÓZSEFNÉL

61 2-5 Nagyváradon.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszor ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsléseként alkalmazhatók kőszvényes, osztoni, fagyagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzslésekre is mindig Gyakrabban rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, Gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem tikkoszer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy házi-ártsábn sem kellene hiányoznia. 40 kr. 70 kr. és 1 frt. üvegekben ártanak mindenütt Gyógyászati Készletben van; fővárt: Török József Gyógyászati Készlet Budapest, Belső-vásártól alkalmasan igen óvatosan legyünk, mert több kisebbet is tartalmaz van forgalomban. Mi nem akar megkérdeztél, az minden egyes üveget "Horgony" vagy "Horgony" és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és Társa, az az kir. udvari szőlők, RUDDOLSTADT.

Mauthner-féle magvak.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15-20 cm.

Talaj minőség: jól trágyázott.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15-20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle
hirneves
konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban törvényesen bejegyzett **medve-védjeggyel** valamennyi nagyobb fűszer és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám a. létező **Mauthner Ödön** czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen riss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

A mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe!

A Kishidfőnél levő **fiók-üzletemet** e hó végén megszüntetvén, főüzletemben a kiszolgálási rendszert — az eddig is vallott szolid elvek alapján — oly módon szerveztem, hogy képes vagyok a legkényesebb igényeknek is megfelelni.

Teljes bizalommal kérem tehát a n. é. közönséget, hogy nagyrabecsült megbízásaival engemet minél gyakrabban megtisztelni kegyeskedjék.

A bőjti idény alkalmából ajánlok:

friss tőkehalat, rajnai lazacot, szardiniát, szardellát, caviárt, keleti tengerit- (ostsec-) heringet, pisztrángot olajban és más olajos és páczolt halakat leszállított árakban.

Állandóan friss készletet tartok **sajtfélékben**, u. m.: **ementali, groyi, kárpáti (Salamon) sajt, rochefort, gorgonzola, trappista, imperial, geroais, hagenbergi, romadour, limburgi, lindenhoft, camembert** stb. stb.

Hogy a mélyen tisztelt fogyasztó-közönség fokozottabb igényeit is kielégíthessem, megszereztem az **OROSZY-féle** hirneves **udvari sütemények** és **bonbonok** egyedüli elárúsítási jogát is.

Az **OROSZY-féle sütemények** és **bonbonok** úgy kiváló minőség, mint árak tekintetében versenyeznek bármelyik hangzatos nevű készítménnyel.

Minél gyakoribb megrendelésért esedezik

kiváló tisztelettel

KÁDÁR JÁNOS,
fűszer-, bor- és csemege-kereskedése a „Verekereszt”-hez.
A hirneves Teutsch-féle borok lerakata.

A világhírű Martell-cognac egyedüli főraktára.